

# METODOLOGIE CADRU

privind

Informarea, orientarea și sprijinul în materie juridică acordate victimelor violenței domestice - violenței în familie, violenței asupra femeii - și violenței de gen precum și a copiilor afectați pentru a le facilita accesul la justiție

Proiectul VERA - Positive change through integrated action in turbulent times! este implementat de către Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați - ca beneficiar/promotor de proiect - împreună cu Centrul de Formare și Evaluare în Asistența Socială – CFCECAS și partenerii de consorțiu: Fundația SENSIBLU, Asociația NECUVINTE, Centrul de Mediere și Securitate Comunitară (CMSC).

---

*Operator de Program*



MINISTERUL JUSTIȚIEI

*Promotor de proiect*



AGENȚIA NAȚIONALĂ  
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE  
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

*Parteneri de proiect*



1

## CUPRINS

### Cap. 1: Context legislativ privind intervenția în cazuri de violență domestică

- 1.1. Definirea juridică a violenței domestice și a formelor de manifestare
- 1.2. Accesul victimelor violenței domestice la justiție în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale
- 1.3. Accesul victimelor violenței domestice la justiție în materie penală
- 1.4. Măsuri de protecție a victimelor violenței domestice

### Cap. 2: Traseul victimei și serviciile accesate în vederea ieșirii din situația de violență

Descrierea întregului traseu al victimei, instituțiile la care va apela victima și ce servicii oferă acestea, ordinea accesării acestora în funcție de urgența reprezentată, dar și de nevoile victimei.

### Cap. 3: Descrierea instrumentului de lucru al consilierului juridic și a modului de aplicare

Elaborarea unui formular tip pe care consilierul juridic să îl utilizeze atunci când asistă o victimă a violenței domestice pentru a putea identifica atât nevoile, cât și serviciile de care are nevoie acea persoană și a realiza un plan de asistență împreună cu victima.

### Cap. 4: Ghid de etică profesională în lucrul cu victima violenței domestice

Îndrumar utilizat de consilierul juridic în interacțiunea cu victima violenței domestice.

## 1. Definirea unor termeni

---

**1a. Victimă.** Prin victimă a unei infracțiuni se înțelege persoana care a suferit un prejudiciu moral sau material, ca urmare a unei acțiuni sau inacțiuni ce constituie infracțiune, conform legislației naționale în vigoare.

În calitate de victimă a infracțiunilor, legea conferă anumite drepturi înainte, în timpul și la finalul procesului penal.

În conformitate cu art. 1 din legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor:

(1) Orice persoană victimă a unei infracțiuni are dreptul de a fi recunoscută ca atare din momentul identificării, de a fi tratată cu respect, profesionalism, de a beneficia de protecție și sprijin individualizate, de a obține compensații financiare și de a i se restabili drepturile. De aceleași drepturi beneficiază și membrii familiei acesteia.

(2) Măsurile de informare, sprijin și protecție, inclusiv evaluarea, acordate în condițiile prezentei legi nu sunt condiționate de introducerea unei plângeri în fața organelor de urmărire penală.

**1b. Desfășurarea procesului penal:** faze și atribuții ale diferitelor organe judiciare. Primele două faze ale procesului penal în România sunt: urmărirea penală și judecata.

Urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune și la stabilirea răspunderii penale a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Urmărirea penală se finalizează fie cu o soluție de clasare, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 16, alin. 1 din Codul de procedură penală, fie dispune renunțarea la urmărirea penală, când nu există interes public pentru continuarea urmăririi penale (potrivit art. 314, alin. 1, lit. B) CPP), fie cu rechizitoriul Parchetului prin care sunt trimiși în judecată inculpații, arătându-se probele și infracțiunile pentru care s-a propus aceasta.

În faza de urmărire penală, activitatea organelor de cercetare penală este supusă verificării privind respectarea drepturilor și libertăților părților din procesul penal de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Potrivit art. 53 din Codul de procedură penală, judecătorul de drepturi și libertăți este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind:

- a) măsurile preventive;
- b) măsurile asiguratorii;
- c) măsurile de siguranță cu caracter provizoriu;
- d) actele procurorului, în cazurile expres prevăzute de lege;
- e) încuviințarea perchezițiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii;
- f) procedura audierii anticipate;
- g) alte situații expres prevăzute de lege.

Înainte de a fi sesizată instanța de fond, legalitatea trimiterii în judecată este verificată de către judecătorul de cameră preliminară. Potrivit art. 54 din Codul de procedură penală, Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia:

- a) verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror;
- b) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;
- c) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată;
- d) soluționează alte situații expres prevăzute de lege.

**1c. Violență domestică.** Potrivit art. 4 alin 1 din Legea nr. 217/2003, violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

- a) violența verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;
- b) violența psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;
- c) violența fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, imbrancire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice

intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală, altele decât cele de la lit. e);

d) violența sexuală - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) violența economică - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) violența socială - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) violența spirituală - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

h) violența cibernetică - hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmărire online, amenințări online, publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private și orice altă formă de utilizare abuzivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor prin intermediul calculatoarelor, telefoanelor mobile inteligente sau altor dispozitive similare care folosesc telecomunicațiile sau se pot conecta la internet și pot transmite și utiliza platformele sociale sau de e-mail, cu scopul de a face de rușine, umili, speria, amenința, reduce la tăcere victima.

În nicio formă și în nicio împrejurare, spune textul de lege, obiceiul, cultura, religia, tradiția și onoarea nu pot fi considerate drept justificare pentru niciun tip de acte de violență.

Termenul de violență domestică a fost primul utilizat în spațiul juridic internațional, fiind folosit de Recomandarea R (85) 4 a Consiliului de Miniștri a Consiliului Europei, adoptată la 26.03.1985 și imediat, ulterior, de către Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 40/36 din 29.11.1985.

Termenul este în prezent utilizat de Convenția de la Istanbul din 2011, ratificată de România în anul 2016 și, deci aplicabilă pe teritoriul țării noastre.

De asemenea, CEDO face distincția între violența domestică, pe care a sancționat-o în multiple cauze în care a considerat încălcarea art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și violența asupra femeii, pe motive de discriminare, pentru care a constatat violarea art. 14 din aceeași Convenție.

**1d. Violență familială.** Este utilizat în prezent doar în legislația noastră națională și aproape deloc, în spațiul juridic european și internațional. Codul penal actual folosește această sintagmă pentru a defini, pentru prima dată în legislația noastră penală, diferite forme de violență relațională, cum sunt cele fizice, astfel cum au fost ele definite de Legea specială civilă nr. 217/2003.

Prin urmare, în concepția legiuitorului actual, sunt infracțiuni ce afectează viața de familie doar cele prevăzute de art. 193-195, 188 și 189 Cod penal, adică toate formele de lovire, ce pot avea ca urmare imediată fie lezarea integrității fizice și, implicit psihice, a victimelor, de la cele mai ușoare leziuni, până la decesul intenționat sau praeterintenționat al acesteia.

Din păcate, Codul penal actual nu mai include și alte forme de violență ca și infracțiuni ce lezează viața familială sau de cuplu, nu sancționează diferit repetarea unor astfel de acțiuni și nici un consideră violențele repetate asupra unei femei, ce ulterior devine agresor, măcar ca o circumstanță atenuantă legală, putând merge, în anumite cazuri, până la reținerea legitimei apărări.

**1e. Violența asupra femeii.** Este în prezent, sintagma cea mai des utilizată atât în reglementările europene, cât și cele ale ONU. A fost utilizată pentru prima dată începând cu anul 1993, prin Conferința de la Viena și Platforma de la Beijing și s-a răspândit cu repeziciune la nivel mondial. Violența asupra femeii este definită și de Convenția de la Istanbul ca fiind acea formă de violență ce afectează femeile pentru simplu fapt de a fi femeie, ceea ce apropie această definiție, de noțiunea de violență de gen. Terminologia nu este în prezent utilizată în spațiul juridic românesc.

**1f. Violența de gen.** Termenul este uneori utilizat în Recomandările Consiliului Europei, alternativ cu cel de violență asupra femeii pe motive de gen.

Noțiunea este parțial explicată de art. 1 din Legea organică spaniolă nr. 1/2004, astfel: violența de gen este acea formă de violență care are drept temei discriminarea, inegalitatea și relațiile de putere, manifestată de bărbați împotriva femeilor, violență exercitată împotriva femeilor de acela care este sau a fost partenerul lor sentimental (termenul include calitatea de soț), chiar și dacă cei doi au locuit sau nu împreună.

Potrivit doctrinei spaniole, violența de gen este violența îndreptată împotriva femeilor, pentru că sunt femei, este o violență abituală, constantă, care are loc atât în spații publice, cât și private și prin care bărbații încearcă să subordoneze și să controleze femeile. Aceste aspecte nu implică obligatoriu violența împotriva femeilor, care poate fi comisă de orice persoană și care nu este, neapărat, o problemă discriminatorie.

Însă, generic vorbind, violența de gen poate avea drept victime și alte persoane, cum ar fi bătrânii, copii sau chiar și bărbații, dacă genul lor este afectat preponderent, într-o anumite societate și la un anumit moment dat, de forme de agresiune îndreptate preponderent asupra lor, pentru ceea ce sunt ei ca ființe umane.

Sunt forme ale violenței de gen: mutilarea genitală feminină, uciderea femeilor din onoare, feminicidul (cum se petrece în Mexic, din păcate în aceste vremuri) sau căsătoriile forțate.

**1g. Convenția de la Istanbul (anexă <https://rm.coe.int/168046253e>).**

Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice reprezintă tratatul internațional adoptat de Consiliul Europei pe 11 mai 2011 care are ca scop prevenirea violenței, protecția victimelor.

Convenția de la Istanbul sau Convenția Internațională pentru Combaterea Violenței împotriva Femeii și a Violenței Domestice stabilește că tolerarea și nepedepsirea unor acte de violență împotriva femeilor precum violul, violența domestică, hărțuirea sexuală, căsătoriile forțate sau sterilizarea forțată constituie încălcări ale drepturilor omului și forme de discriminare pe criteriul de gen.

Femeile au dreptul de a trăi în siguranță atât în spațiul public, cât și în cel privat, pe stradă sau la serviciu, cât și acasă.

României a semnat Convenția de la Istanbul în iunie 2014, și a ratificat-o în anul 2016, Convenția intrând în vigoare în septembrie 2016.

Convenția de la Istanbul recunoaște violența față de femei ca o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare a femeilor. Bazată pe o abordare axată pe necesitățile



victimelor, Convenția oferă instrumente practice pentru a asigura protecția femeilor și fetelor, siguranța și abilitarea acestora. Aceasta se încadrează în obiectivul mai larg de realizare a egalității între femei și bărbați.

Este primul tratat internațional care conține o definiție a genului. Aceasta înseamnă că acum se recunoaște faptul că femeile și bărbații nu sunt doar diferențiați din punct de vedere biologic, în persoane de sex feminin sau de sex masculin, dar că există o categorie a genului, definită social, care le conferă femeilor și bărbaților roluri și comportamente specifice. Cercetările au arătat că anumite roluri și comportamente pot contribui la acceptarea violenței împotriva femeilor.

Convenția face vorbire în cuprinsul ei despre următoarele categorii de fapte, precum mutilarea genitală a femeilor, căsătoria forțată, hărțuirea, avortul forțat sau sterilizarea forțată. Aceasta înseamnă că statele vor trebui să introducă în legislație ca infracțiuni fapte neîncriminate până în prezent. Aceste fapte pot fi încadrate ca infracțiuni în legislația actuală, chiar dacă nu beneficiază în prezent de o reglementare proprie.

**1h. Violența asupra femeilor de etnie roma.** În legislația românească și europeană, există reglementări generale care abordează violența împotriva femeilor, inclusiv protecția împotriva discriminării, dar nu sunt prevederi explicite care să se refere strict la violența asupra femeilor de etnie romă. Totuși, există instrumente legale și politici care oferă un cadru pentru a combate violența de gen și discriminarea bazată pe etnie, inclusiv pentru femeile rome.

Accesul femeilor rome la justiție este limitat de o serie de obstacole structurale, sociale și individuale. Aceste bariere includ discriminarea sistemică, stereotipurile negative, precaritatea economică și lipsa informațiilor despre drepturile lor.

Femeile rome se confruntă adesea cu prejudecăți rasiale și stereotipuri de gen care perpetuează excluziunea lor socială și le limitează accesul la servicii esențiale, inclusiv la sistemul de justiție. Aceste stereotipuri influențează modul în care sunt tratate de autorități, de la poliție la instanțe. Există numeroase cazuri documentate în care victimele de etnie romă sunt fie ignorate, fie blamate pentru situația lor, ceea ce descurajează raportarea actelor de violență.

Deși legislația românească prevede servicii de sprijin pentru victimele violenței, cum ar fi adăposturile sau consilierea juridică, aceste servicii sunt adesea insuficiente și localizate în afara comunităților rome. Mai mult, lipsa unor medii culturale sensibile și incluziunea redusă a mediatorilor romi în structurile de suport reduc șansele femeilor rome de a accesa aceste servicii.



Femeile rome care nu vorbesc fluent limba română se confruntă cu bariere lingvistice în timpul interacțiunilor cu poliția sau în instanțe. Aceasta poate duce la interpretări greșite, la lipsa de încredere și chiar la refuzul de a accesa justiția.

## 2. Principiul liberului acces la justiție – prezentare generală, raportat la legea fundamentală și alte legi corelate cu victimele violențelor relaționale.

---

Principiul liberului acces la justiție, este o regulă de drept fundamentală potrivit căreia orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, fără ca vreo lege să poată îngreuna exercitarea acestui drept.

### a. Articolul 21 din Constituția României prevede că:

(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

Accesul la justiție - expresie a principiilor democratice într-un stat de drept și a supremației legii - trebuie să fie efectiv, iar costurile financiare ale unor proceduri judiciare nu trebuie să constituie un impediment în demersurile de a apela la justiție pentru realizarea sau apărarea unui drept, necesitând, în anumite situații și condiții, susținerea din partea statului, din resurse financiare publice.

### b. Accesul victimelor violenței domestice la justiție în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale, precum și în alte cauze, cu excepția celor penale.

Legea care garantează accesul egal la actul de justiție pentru orice persoană este OUG nr. 51/2008 cu modificările ulterioare.

Potrivit acestei legi, ajutorul public judiciar reprezintă acea formă de asistență acordată de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii (art. 1 din OUG nr.51/2008).

Ajutorul public judiciar se acordă în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale, precum și în alte cauze, cu excepția celor penale (art. 3 din OUG nr. 51/2008).

Poate solicita acordarea ajutorului public judiciar, orice persoană fizică, în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale (art. 4 din OUG nr. 51/2008).

Potrivit art. 6, ajutorul public judiciar se poate acorda în următoarele forme:

a) plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales, pentru realizarea sau ocrotirea unui drept ori interes legitim în justiție sau pentru prevenirea unui litigiu, denumită în continuare asistență prin avocat;

b) plata expertului, traducătorului sau interpretului folosit în cursul procesului, cu încuviințarea instanței sau a autorității cu atribuții jurisdicționale, dacă această plată incumbă, potrivit legii, celui ce solicită ajutorul public judiciar;

c) plata onorariului executorului judecătoresc;

d) scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită.

Ajutorul public judiciar se poate acorda, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6.

Valoarea ajutorului public judiciar acordat, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6 lit. a)-c), nu poate depăși, în cursul unei perioade de un an, suma maximă echivalentă cu 10 salarii de bază minime brute pe țară la nivelul anului în care a fost formulată cererea de acordare (art. 7 din OUG nr. 51/2008 modificat de Legea nr.31/2023).

Persoanele care pot beneficia de ajutor public judiciar. Legea prevede că beneficiază de ajutor public judiciar persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul echivalentului a 25% din salariul de bază minim brut pe țară. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.

Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul echivalentului a 50% din salariul de bază minim brut pe țară, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%(art. 8 alin 1 și 2 din OUG nr. 51/2008 modificat de Legea nr.31/2023).

La stabilirea venitului se iau în calcul orice venituri periodice, precum salarii, indemnizații, onorarii, rente, chirii, profit din activități comerciale sau dintr-o activitate independentă și altele asemenea, precum și sumele datorate în mod periodic pentru satisfacerea unor necesități de bază, cum ar fi chiriile și obligațiile de întreținere (art. 9 din OUG nr. 51/2008).

Ajutorul public judiciar se acordă, independent de starea materială a solicitantului, dacă prin lege specială se prevede dreptul la asistență judiciară sau dreptul la asistență juridică gratuită, ca măsură de protecție, în considerarea unor situații speciale, precum minoritatea, handicapul, un anumit statut și altele asemenea.

În acest caz, ajutorul public judiciar se acordă fără îndeplinirea criteriilor prevăzute la art. 8, dar numai pentru apărarea sau recunoașterea unor drepturi sau interese rezultate ori aflate în legătură cu situația specială care a justificat recunoașterea, prin lege, a dreptului la asistență judiciară sau la asistență juridică gratuită (art. 8<sup>1</sup>).

Potrivit legii, cererea de acordare a ajutorului public judiciar se adresează instanței competente pentru soluționarea cauzei în care se solicită ajutorul; în cazul ajutorului public judiciar solicitat pentru punerea în executare a unei hotărâri, cererea este de competența instanței de executare.

În cazul în care instanța competentă nu se poate stabili, competentă este judecătoria în a cărei circumscripție teritorială își are domiciliul sau reședința solicitantul.

Dacă ajutorul public judiciar este solicitat într-un proces în curs, cererea sau, după caz, cererile de acordare a ajutorului public judiciar se soluționează, dacă legea nu prevede altfel, de completul investit cu soluționarea cererii principale (art. 11 alin. 1, 2 și 3 din OUG nr. 51/2008).

De asemenea, cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar în vederea exercitării unei căi de atac se adresează instanței a cărei hotărâre se atacă, în mod obligatoriu, înăuntrul termenului pentru exercitarea căii de atac și se soluționează de urgență de un alt complet decât cel care a soluționat cauza pe fond. (art. 31, alin. 1).

Articolul 12, alin. (1) din lege precizează că ajutorul public judiciar se acordă oricând în cursul judecării, de la data formulării cererii de către persoana interesată, și se menține pe tot parcursul etapei procesuale în care a fost solicitat iar cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar este scutită de taxă de timbru.

Cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar se formulează în scris și va cuprinde mențiuni privind obiectul și natura procesului pentru care se solicită ajutorul public judiciar, identitatea, codul numeric personal, domiciliul și starea materială a solicitantului și a familiei sale, atașându-se înscrisuri doveditoare ale veniturilor acestuia și ale familiei sale, precum și dovezi cu privire la obligațiile de întreținere sau de plată.

Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a solicitantului în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor 12 luni a mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor.

Legea prevede situațiile în care ajutorul public judiciar poate fi refuzat: când este solicitat abuziv, când costul său estimat este disproporționat față de valoarea obiectului cauzei, precum și atunci când acordarea ajutorului public judiciar nu se solicită pentru apărarea unui interes legitim ori se solicită pentru o acțiune care contravine ordinii publice sau celei constituționale.

Ajutorul public judiciar poate fi refuzat atunci când solicitantul pretinde despăgubiri pentru atingeri aduse imaginii, onoarei sau reputației sale, în condițiile în care acesta nu a suferit vreun prejudiciu material, precum și în cazul în care cererea decurge din activitatea comercială sau dintr-o activitate independentă desfășurată de solicitant (art. 16 din OUG nr. 51/2008)

Cheltuielile pentru care partea a beneficiat de scutiri sau reduceri prin încuviințarea ajutorului public judiciar vor fi puse în sarcina celeilalte părți, dacă aceasta a căzut în pretențiile sale. Partea căzută în pretenții va fi obligată la plata către stat a acestor sume.

Dacă partea care a beneficiat de ajutor public judiciar cade în pretenții, cheltuielile procesuale avansate de către stat rămân în sarcina acestuia.

Instanța poate dispune însă, odată cu soluționarea cauzei, obligarea părții care a beneficiat de ajutor public judiciar la restituirea, în tot sau în parte, a cheltuielilor avansate de către stat, dacă prin comportamentul neglijent avut în timpul procesului a cauzat pierderea procesului ori dacă prin hotărâre judecătorească s-a constatat că acțiunea a fost exercitată abuziv (art. 18 și art. 19 din OUG nr. 51/2008)

Articolul 35 din lege prevede asistența prin avocat extrajudiciară constând în acordarea de consultații, formularea de cereri, petiții, sesizări, inițierea altor asemenea demersuri legale, precum și în reprezentarea în fața unor autorități sau instituții publice, altele decât cele judiciare sau cu atribuții jurisdicționale, în vederea realizării unor drepturi sau interese legitime.

Asistența extrajudiciară trebuie să conducă la furnizarea unor informații clare și accesibile solicitantului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare referitoare la instituțiile competente, și, dacă este posibil, la condițiile, termenele și procedurile prevăzute de lege pentru recunoașterea, acordarea sau realizarea dreptului ori interesului pretins de solicitant.

În aplicarea legii, Ministerului Justiției are următoarele atribuții:

- exercită controlul și asigură coordonarea, sub aspect funcțional și organizatoric, în ceea ce privește modul în care se acordă ajutorul public judiciar;
- ia măsuri pentru informarea publicului cu privire la sistemul de ajutor public judiciar; stabilește, prin protocol sau prin ordin, potrivit legii, valoarea sau, după caz, limitele onorariilor pentru acordarea asistenței de către avocat și, respectiv, pentru executorul judecătoresc;
- evaluează necesitățile bugetare pentru acordarea asistenței judiciare și propune bugetul, pentru a fi inclus, separat, în bugetul Ministerului Justiției;
- centralizează datele și informațiile referitoare la acordarea ajutorului public judiciar;
- întocmește criteriile statistice pentru evidența datelor și informațiilor privind acordarea ajutorului public judiciar (art.38)

**c. Potrivit art. 6, lit e) din Legea nr. 217/2003 republicată, victima violenței domestice are dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii.**

Prin urmare victimele violenței domestice au dreptul la ajutor public judiciar, ca măsură de protecție, în virtutea legii speciale care le acordă acest drept.

În activitatea de informare în sfera juridică, victima violenței domestice va fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS, despre următoarele:

- Persoanele victime ale violenței domestice au dreptul să primească ajutor public judiciar pentru apărarea intereselor lor legitime, care se acordă în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale, precum și în alte cauze, cu excepția celor penale.
- Ajutorul public judiciar se poate acorda în următoarele forme: plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales, pentru realizarea sau ocrotirea unui drept ori interes legitim în justiție sau pentru prevenirea unui litigiu; plata expertului, traducătorului sau interpretului folosit în cursul procesului, cu încuviințarea instanței sau a autorității cu atribuții jurisdicționale, dacă această plată incumbă, potrivit legii, celui ce solicită ajutorul public judiciar; plata onorariului executorului judecătoresc; scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită.
- Valoarea ajutorului public judiciar acordat, separat sau cumulativ, nu poate depăși, în cursul unei perioade de un an, suma maximă echivalentă cu 10 salarii de bază minime brute pe țară la nivelul anului în care a fost formulată cererea de acordare.

- Ajutorul public judiciar se acordă, independent de starea materială a solicitantului, dacă prin lege specială se prevede dreptul la asistență judiciară sau dreptul la asistență juridică gratuită, ca măsură de protecție, în considerarea unor situații speciale, precum minoritatea, handicapul, un anumit statut și altele asemenea. În acest caz, ajutorul public judiciar se acordă fără îndeplinirea criteriilor referitoare la venitul minim dar numai pentru apărarea sau recunoașterea unor drepturi sau interese rezultate ori aflate în legătură cu situația specială care a justificat recunoașterea, prin lege, a dreptului la asistență judiciară sau la asistență juridică gratuită. ( Art.8<sup>1</sup>)

În concluzie, ajutorul public judiciar poate fi acordat ca măsură de protecție, se acordă independent de starea materială a solicitantului, dacă:

- prin lege specială se prevede dreptul la asistență judiciară sau dreptul la asistență juridică gratuită, în considerarea unor situații speciale, precum minoritatea, handicapul, un anumit statut și altele asemenea;
- ajutorul judiciar este utilizat numai pentru apărarea sau recunoașterea unor drepturi sau interese rezultate ori aflate în legătură cu situația specială care a justificat recunoașterea, prin lege, a dreptului la asistență judiciară sau la asistență juridică gratuită.

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice poate fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS, despre:

- instanța de judecată competentă pentru soluționarea cauzei respective;
- conținutul cererii pentru acordarea ajutorului judiciar și prevederea conform căreia cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar este scutită de taxă de timbru;
- condițiile prevăzute de lege, în care ajutorul juridic poate fi refuzat.
- modalitatea de plată și termenul legal de efectuare a plății.

Din cuprinsul legii privind ajutorul public judiciar rezultă că, victimele violenței domestice, pot solicita ajutorul financiar pentru a-și asigura accesul la justiție, în condițiile descrise mai-sus.

În ceea ce privește condițiile de acces, în cadrul activității de consiliere juridică victima violenței domestice va decide modalitatea de acces potrivită pentru situația ei juridică (autodeterminarea): cerere motivată de lipsa veniturilor ori cerere bazată pe dreptul de asistență juridică gratuită, prevăzută în legea specială (Legea nr. 217/2003).



În procesul de consultare a victimelor, referitor la facilitarea accesului în justiție pentru victime, una dintre persoane a recomandat acordarea de vouchere juridice - tichete cu o sumă de bani care poate fi cheltuită exclusiv în diferite cauze, în funcție de interesele persoanelor respective.

#### **d. Accesul victimelor violenței domestice la justiție, în materie penală.**

Potrivit Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare, asistența juridică gratuită se acordă, la cerere, următoarelor categorii de victime ale infracțiunilor:

- persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile de omor, omor calificat, prevăzute la art. 188 și 189 din Codul penal, o infracțiune de vătămare corporală, prevăzută la art. 194 din Codul penal, o infracțiune intenționată care a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei, o infracțiune de viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor, coruperea sexuală a minorilor, prevăzute la art. 218-221 din Codul penal
- soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor de omor, omor calificat, prevăzute la art. 188 și 189 din Codul penal, precum și a infracțiunilor intenționate care au avut ca urmare moartea persoanei.

Asistența juridică gratuită se acordă, la cerere, victimelor altor infracțiuni dacă venitul lunar pe membru de familie al victimei este cel mult egal cu salariul de bază minim brut pe țară stabilit pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită (art. 14, alin. 1).

Asistența juridică gratuită se acordă numai dacă victima a sesizat organele de urmărire penală sau instanța de judecată în termen de 60 de zile de la data săvârșirii infracțiunii ori, în cazul soțului, copiilor ori persoanelor aflate în întreținerea persoanelor decedate, de la data la care victima a luat cunoștință de săvârșirea infracțiunii.

Dacă victima s-a aflat în imposibilitatea, fizică sau psihică, de a sesiza organele de urmărire penală, termenul de 60 de zile se calculează de la data la care a încetat starea de imposibilitate. Victimele care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cele puse sub interdicție nu au obligația de a sesiza organele de urmărire penală sau instanța de judecată cu privire la săvârșirea infracțiunii. Reprezentantul legal al minorului sau al persoanei puse sub interdicție poate sesiza organele de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii.



Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite se depune la tribunalul în a cărui circumscripție domiciliază victima (art 17. alin.1). Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite trebuie să cuprindă, potrivit art 17. alin.2:

- a) numele, prenumele, cetățenia, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei;
- b) data, locul și circumstanțele săvârșirii infracțiunii;
- c) dacă este cazul, data sesizării și organul de urmărire penală sau instanța de judecată, sesizată potrivit art. 16;
- d) calitatea de soț, copil sau persoană aflată în întreținerea persoanei decedate
- e) dacă este cazul, venitul lunar pe membru de familie al victimei;
- f) numele, prenumele și forma de exercitare a profesiei de avocat de către apărătorul ales sau mențiunea că victima nu și-a ales un apărător.

Asistența juridică gratuită se acordă fiecărei victime pe tot parcursul procesului, în limita unei sume echivalente cu două salarii de bază minime brute pe țară, stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită (art. 18, alin. 1)

Similar se procedează pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii.

Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite și cererea pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii pot fi formulate de reprezentantul legal al minorului sau al persoanei puse sub interdicție.

Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite și cererea pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii pot fi formulate și de organizațiile neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției victimelor.

Ambele tipuri de cereri sunt scutite de taxa de timbru.

Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite se depune la tribunalul în a cărei circumscripție se află domiciliul persoanei victimă a infracțiunii.

De asemenea, Codul de procedură penală prevede ca regulă generală că, ori de câte ori organul judiciar apreciază că, din anumite motive, persoana vătămată nu și-ar putea face singură apărarea, dacă aceasta nu și-a ales un avocat, dispune luarea măsurilor pentru desemnarea unui avocat din oficiu.

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice va fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS,

despre posibilitatea de a beneficia de asistență juridică gratuită, în procesele penale, cu respectarea condițiilor de mai sus.

#### **e. Compensația financiară din partea statului.**

Potrivit Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, compensația financiară din partea statului este o modalitate de compensare a prejudiciului suferit de victimele unor tipuri de infracțiuni, în cazul în care aceste despăgubiri nu pot fi obținute de la autorul infracțiunii.

Aceasta se poate obține de către persoanele asupra cărora s-a săvârșit una dintre următoarele infracțiuni:

- tentativă la infracțiunile de omor și omor calificat;
- infracțiune de vătămare corporală;
- infracțiune intenționată care a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei;
- infracțiune de viol, act sexual cu un minor sau agresiune sexuală;
- infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori;
- infracțiune de terorism;
- orice altă infracțiune intenționată comisă cu violență

Compensația financiară din partea statului mai poate fi obținută și de către soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor de mai sus.

Compensația se acordă victimei numai dacă aceasta a sesizat organele de urmărire penală în termen de 60 de zile de la data săvârșirii infracțiunii ori, în cazul în care aceasta s-a aflat în imposibilitate de a sesiza organele de urmărire penală, în termen de 60 de zile de la data la care a încetat starea de imposibilitate.

Compensația financiară din partea statului se acordă în următoarele cazuri:

- în cazul în care făptuitorul este cunoscut, dacă acesta este insolubil sau dispărut, astfel încât nu se poate obține repararea prejudiciului de la acesta, iar prejudiciul nu a fost obținut nici de la o societate de asigurare;
- în cazul în care făptuitorul este necunoscut.

Compensația financiară se acordă victimei pentru următoarele categorii de prejudicii suferite de aceasta prin săvârșirea infracțiunii:

- o cheltuielile de spitalizare și alte categorii de cheltuieli medicale suportate de victimă;
- o prejudiciile materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei ori din deposedarea acestora prin săvârșirea infracțiunii;
- o câștigurile de care victima este lipsită de pe urma săvârșirii infracțiunii;

Compensația financiară din partea statului care poate fi obținută de către soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor se referă, potrivit legii, la:

- o cheltuielile de înmormântare;
- o întreținerea de care victima este lipsită din cauza săvârșirii infracțiunii.

Compensația financiară pentru prejudiciile materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei ori din deposedarea acestora prin săvârșirea infracțiunii se acordă în limita unei sume echivalente cu 10 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară.

Sumele de bani plătite de făptuitor cu titlu de despăgubiri civile și indemnizația obținută de victimă de la o societate de asigurare pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii se scad din cuantumul compensației financiare acordate de stat victimei.

Cererea de compensație financiară se depune la tribunalul în a cărui circumscripție domiciliază victima și trebuie să cuprindă:

- numele, prenumele, cetățenia, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei;
- data, locul și împrejurările săvârșirii infracțiunii care a cauzat prejudiciul;
- categoriile de prejudicii suferite prin săvârșirea infracțiunii;
- dacă este cazul, organul de urmărire penală sau instanța de judecată și data sesizării acestora;
- dacă este cazul, numărul și data hotărârii judecătorești sau a actului organului de urmărire penală;
- calitatea de soț, copil sau persoană aflată în întreținerea persoanei decedate;
- antecedentele penale;
- sumele plătite cu titlu de despăgubiri de către făptuitor sau indemnizația obținută de victimă de la o societate de asigurare pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii;
- cuantumul compensației financiare solicitate.

La cererea de compensație financiară se anexează, în copie, documentele justificative pentru datele înscrise în cerere și orice alte documente deținute de victimă, utile pentru soluționarea cererii.

Potrivit art. 30 din lege, dacă victima se află într-o situație financiară precară, poate solicita un avans din compensația financiară, în limita unei sume echivalente cu 10 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a solicitat avansul.

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice va fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS, despre posibilitatea de a beneficia de asistență juridică gratuită și de compensațiile financiare, în procesele penale, cu respectarea condițiilor de mai sus.

Metodologia de emitere, distribuie și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii, pentru stabilirea cuantumului acestora, precum și a criteriilor de selectare a entităților publice și private înrolate în mecanismul de acordare aprobată prin Hotărârea de Guvern, nr.541 din 8 iunie 2023

Metodologia reglementează emiterea, distribuie și decontarea voucherelor, cuantumul acestora, precum și criteriile de selectare a entităților publice și private, în condițiile art. 37<sup>15</sup> din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Scopul metodologiei este de a stabili etapele, responsabilitățile și documentele aferente acestui proces, astfel încât acestea să permită acordarea voucherelor într-un termen de cel mult 72 de ore de la referirea victimei, în înțelesul Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea voucherelor victimelor infracțiunii pentru acoperirea nevoilor urgente, denumite în continuare vouchere, reprezintă un avans din compensația financiară aprobat de Comisie, potrivit art. 30 din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare. În cadrul mecanismului de distribuie a voucherelor către victimele infracțiunii participă instituțiile și autoritățile publice competente, precum și asociațiile și fundațiile cu obiect de activitate în domeniul asistenței și protecției victimelor și/sau asistenței sociale (art 2).

În sensul metodologiei, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) beneficiari - categoriile de victime prevăzute de art. 21 din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Comisia - Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor, prevăzută de art. 28 din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- c) comisia interinstituțională - comisia de verificare a îndeplinirii condițiilor de înscriere a entităților publice și private în lista entităților înrolate în mecanismul de distribuire a voucherelor;
- d) entități private - asociațiile și fundațiile cu obiect de activitate în domeniul asistenței și protecției victimelor și/sau asistenței sociale, înrolate în procedura de distribuire a voucherelor către victimele infracțiunilor, conform art. 37<sup>15</sup> din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- e) entități publice - instituțiile și autoritățile publice competente cu obiect de activitate în domeniul asistenței și protecției victimelor și/sau asistenței sociale, înrolate în procedura de distribuire a voucherelor către victimele infracțiunilor, conform art. 37<sup>15</sup> din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte instituții ale statului care, în exercitarea atribuțiilor, intră în contact cu persoane care sunt potențiale victime ale infracțiunilor;
- f) nevoie urgentă - cerință de produse sau servicii de hrană, cazare, transport, medicamente și materiale sanitare, precum și materiale de igienă și de uz personal, exprimată explicit ori implicit de victima infracțiunii, a cărei nesatisfacere îi poate prejudicia interesele imediate;
- g) unități emitente - unități autorizate de către Ministerul Finanțelor pentru a emite voucherele pe suport electronic. Pot avea calitatea de unități emitente persoanele juridice înființate în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și instituțiile de credit, persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de credit autorizate în state membre ale Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii;
- h) unități afiliate - operatori economici care comercializează produse și servicii, care acceptă la plată voucherele și care au încheiat direct contracte de prestări ale serviciilor prevăzute de prezenta metodologie cu unitățile emitente ale voucherelor;
- i) voucher - bilet de valoare pe suport electronic, dispozitiv fizic sau instrument virtual, de valoare corespunzătoare cu suma aprobată de către Comisia pentru acordarea de compensații financiare, pentru fiecare tip de cheltuială eligibilă în parte, în scopul acoperirii cheltuielilor ocazionate de nevoile urgente, cu o valabilitate de 90 de zile de la data emiterii sale.

Solicitarea și acordarea voucherelor.

Victima poate solicita Comisiei un avans din compensația financiară sub formă de voucher pentru acoperirea nevoilor urgente, în limita unei sume echivalente cu 5 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a solicitat avansul. Victima va transmite Comisiei cererea de acordare a voucherului potrivit și referatul de estimare a cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor urgente ale victimelor infracțiunilor, în formele prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la metodologie, însoțite, după caz, de orice alte înscrisuri relevante.

Entitățile publice și private pot acorda sprijin și asistență victimelor infracțiunii prin completarea referatului de estimare a cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor și, după caz, prin asistarea victimei în fața Comisiei, în condițiile art. 34 din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Cererea privind acordarea voucherului și stabilirea cuantumului cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor urgente ale victimelor infracțiunilor se soluționează de către Comisie în condițiile art. 31 din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea prin care s-a soluționat cererea de acordare a unui avans din compensație sub formă de voucher se comunică victimei (conform art. 31 alin. (5) din Legea nr. 211/2004, precum și Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, potrivit art. 38 alin. (2) lit. k) din Legea nr. 318/2015). Entitățile publice și private vor lua măsurile necesare pentru a se asigura că victima intră în posesia voucherului, potrivit schemei prevăzute în anexa nr. 3.

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice va fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS, despre posibilitatea de a solicita un voucher pentru acoperirea unor nevoi urgente ale sale, cu respectarea condițiilor descrise în metodologia de mai sus.

Personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS oferă sprijin și îndeplinește cerințele legale pentru a se asigura că victima intră în posesia voucherului.



**f. Eficiența măsurilor de sprijin pentru femeile de etnie romă, victime ale violenței domestice**

Măsurile prevăzute de Legea nr. 217/2003, republicată, precum dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită, demonstrează o eficiență sporită în sprijinirea femeilor de etnie romă, victime ale violenței domestice, atunci când sunt implementate în mod adaptat nevoilor lor specifice.

În primul rând, dreptul la ajutor public judiciar, acordat indiferent de starea materială, elimină una dintre principalele bariere în accesarea justiției pentru femeile de etnie romă, și anume dificultățile financiare. Această prevedere asigură egalitatea de șanse în apărarea intereselor legitime, oferindu-le acces la reprezentare juridică și consultanță fără a fi condiționate de venituri, un aspect esențial pentru grupurile vulnerabile.

În al doilea rând, informarea juridică realizată de personalul DGASPC, DAS sau SPAS contribuie semnificativ la creșterea gradului de conștientizare a drepturilor legale. Femeile de etnie romă, deseori marginalizate și lipsite de acces la informații, beneficiază astfel de orientare clară privind procedurile judiciare, instanțele competente și formularea cererilor necesare pentru accesarea ajutorului public judiciar.

Un alt element important este reprezentat de caracterul flexibil al sprijinului juridic, care permite victimelor să opteze pentru formele de ajutor potrivite situației lor juridice. De exemplu, acestea pot solicita plata unui avocat pentru reprezentare, plata taxelor judiciare sau asigurarea serviciilor unui expert, traducător sau interpret. Acest aspect este esențial în cazul femeilor de etnie romă, deoarece răspunde diversității situațiilor cu care acestea se confruntă.

Mai mult decât atât, propunerea de acordare a voucherelor juridice ar putea avea un impact deosebit pentru femeile de etnie romă. Aceste tichete le-ar oferi flexibilitate în utilizarea resurselor pentru a-și apăra drepturile, contribuind la reducerea inegalităților și la îmbunătățirea accesului la justiție.

De asemenea, eficiența acestor măsuri depinde de aplicarea lor într-un mod sensibil cultural. Personalul de specialitate trebuie să fie instruit pentru a aborda prejudecățile și a crea un mediu de sprijin în care femeile de etnie romă să se simtă încurajate să își revendice drepturile.

În concluzie, măsurile prevăzute de lege sunt eficiente pentru sprijinirea femeilor de etnie romă, victime ale violenței domestice, cu condiția ca acestea să fie implementate adaptat nevoilor acestora, ținând cont de specificul cultural și social. Astfel, ele contribuie nu doar la accesul egal la justiție, ci și la diminuarea marginalizării și la promovarea integrării sociale.



Obstacolele în implementarea măsurilor de sprijin pentru femeile de etnie romă, victime ale violenței domestice

1. În multe cazuri, femeile de etnie romă nu au acces la informații juridice adecvate din cauza barierelor de limbaj, educației limitate și a marginalizării sociale. Chiar și cu măsurile legale în vigoare, lipsa de cunoaștere a drepturilor și procedurilor legale poate duce la neexercitarea acestora.
2. Femeile de etnie romă se confruntă adesea cu prejudecăți și discriminare atât din partea autorităților, cât și a societății în general. Acestea pot fi mai reticente în a solicita ajutor din cauza teama de a fi tratate diferit sau cu lipsă de respect din cauza statutului lor etnic.
3. Deși ajutorul public judiciar este acordat fără a lua în considerare veniturile, femeile de etnie romă pot întâmpina dificultăți suplimentare în accesarea serviciilor legale din cauza costurilor indirecte, cum ar fi transportul la instanțele de judecată sau la birourile avocaților, sau alte cheltuieli asociate procedurilor legale.
4. Multe femei de etnie romă trăiesc în comunități izolate, adesea în zone rurale, unde accesul la serviciile sociale și juridice este limitat. Acest fapt poate împiedica accesul lor la consiliere juridică și alte forme de sprijin, chiar și atunci când acestea sunt disponibile teoretic.
5. Experiențele trecute de discriminare și abuzuri din partea autorităților pot determina o lipsă de încredere a femeilor de etnie romă în sistemul de justiție. Acestea pot fi reticente în a se adresa instanțelor sau în a solicita ajutorul autorităților, temându-se că nu vor fi protejate adecvat.
6. În unele cazuri, femeile de etnie romă pot fi supuse unei presiuni sociale din partea propriilor comunități pentru a nu denunța violența domestică, din cauza normelor culturale sau a teama de a nu aduce rușine familiei sau comunității.
7. Personalul de specialitate care oferă consiliere juridică și asistență nu întotdeauna este suficient de pregătit să abordeze nevoile și problemele specifice ale femeilor de etnie romă. Lipsa sensibilității culturale și a unei înțelegeri adecvate a contextului social poate limita eficiența măsurilor de sprijin.
8. Femeile de etnie romă sunt adesea deja într-o situație economică precară, ceea ce le face mai vulnerabile la abuzuri și mai dependente de ajutorul oferit de stat. Lipsa unei stabilități financiare sau a unui loc de muncă poate împiedica aceste femei să își exercite drepturile într-un mod eficient.

### 3. Măsuri de protecție prevăzute de Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările ulterioare.

---

#### 3. a. Ordinul de protecție.

Persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție (art. 38, alin. 1 din Legea nr. 217/2003)

Potrivit articolului 5 din lege, prin membru de familie se înțelege:

- ascendenții și descendenții, frații și surorile, soții și copiii acestora, precum și persoanele devenite rude prin adopție, potrivit legii;
- soțul/soția și/sau fostul soț/fosta soție, frații, părinții și copiii din alte relații ai soțului/soției sau ai fostului soț/fostei soții;
- persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelor dintre soți sau dintre părinți și copii, actuali sau foști parteneri, indiferent dacă acestea au locuit sau nu cu agresorul, ascendenții și descendenții partenerei/partenerului, precum și frații și surorile acestora;
- tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului;
- reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.

Prin victimă se înțelege persoana fizică ce este supusă uneia sau mai multor forme de violență domestică, inclusiv copiii martori la aceste forme de violență.

Cererea pentru emiterea ordinului poate fi introdusă de victimă sau prin reprezentant legal, la judecătoria de pe raza teritorială în care își are domiciliul sau reședința victima. Anexa la legea 217/2003 prevede formularul de cerere pentru emiterea ordinului de protecție.

Cererea este scutită de taxa de timbru (art. 41).

Cererea poate fi introdusă în numele victimei și de:

- procuror;
- de reprezentantul autorității sau structurii competente, la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice;
- reprezentantul oricăruia dintre furnizorii acreditați de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu acordul victimei.

Prin ordinul de protecție se pot impune, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre următoarele măsuri - obligații sau interdicții:

- evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;
- limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;
- cazarea/plasarea victimei, cu acordul acesteia, și, după caz, a copiilor într-un centru de asistență dintre cele prevăzute mai sus;
- obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, astfel cum sunt definiți potrivit prevederilor legii, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;
- obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;
- interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;
- obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;
- încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora.

Prin aceeași hotărâre, instanța poate dispune și suportarea de către agresor a chiriei și/sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri de familie locuiesc ori urmează să locuiască din cauza imposibilității de a rămâne în locuința familială.

Instanța poate dispune ca măsură obligarea agresorului să urmeze consiliere psihologică, psihoterapie și poate recomanda internarea voluntară sau, după caz, poate solicita internarea

nevoluntară, în condițiile Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002, republicată.

În cazul în care agresorul este consumator de substanțe psihoactive, instanța poate dispune, cu acordul acestuia, integrarea acestuia într-un program de asistență a persoanelor consumatoare de droguri, conform art. 22 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată.

Prin aceeași hotărâre, instanța poate dispune luarea unei măsuri de control al respectării ordinului de protecție și pentru prevenirea încălcării acestuia, precum:

- obligarea agresorului de a se prezenta periodic, la un interval de timp stabilit de instanță potrivit împrejurărilor, la secția de poliție competentă cu supravegherea respectării ordinului de protecție;
- obligarea agresorului de a da informații organului de poliție cu privire la noua locuință, în cazul în care prin ordin s-a dispus evacuarea lui din locuința familiei;
- verificări periodice și/sau spontane privind locul în care se află agresorul.

Emiterea ordinului de protecție nu poate depăși un termen de 72 de ore de la depunerea cererii, cu excepția cazului în care, anterior, s-a emis un ordin de protecție provizoriu, durata inițială pentru care acesta este dispus fiind prelungită, de drept, cu durata necesară îndeplinirii procedurii judiciare de emitere a ordinului de protecție, cu informarea agresorului despre acest fapt (art 42 alin. 9).

Durata măsurilor dispuse prin ordinul de protecție este stabilită de judecător, pentru o durată de nu mai mult de 6 luni de la data emiterii ordinului de protecție (Legiuitorul face demersurile pentru a mări durata măsurilor la nu mai mult de 1 an).

Dacă hotărârea nu cuprinde nicio mențiune privind durata măsurilor dispuse, acestea vor produce efecte pentru o perioadă de 6 luni de la data emiterii ordinului.

Încălcarea oricăreia dintre obligațiile impuse constituie infracțiune care se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani, și se poate depune o plângere la organele de urmărire penală (poliție sau parchet) în legătură cu acest fapt.

La expirarea duratei măsurilor de protecție, persoana protejată poate solicita un nou ordin de protecție, dacă există indicii că, în lipsa măsurilor de protecție, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea i-ar fi puse în pericol (art 48).

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice poate fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS, despre:

- ordinul de protecție
- modalitatea de emitere
- instanța competentă în emiterea ordinului de protecție
- măsuri, obligații, interdicții cuprinse în ordinul de protecție
- formularul de cerere prevăzut în Anexa la Legea nr. 217/2004.

### **3. b. Ordinul de protecție provizoriu (Anexă formular tip – cerere pentru emiterea ordinului de protecție) (Anexa 1 la finalul metodologiei)**

Ordinul de protecție provizoriu se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc (art 28 alin.1).

Pe parcursul intervenției, polițiștii desfășoară, după caz, următoarele activități:

- a) iau măsuri pentru separarea victimei de agresor și realizează orice alte demersuri necesare eliminării riscurilor imediate;
- b) observă și adresează întrebări cu privire la starea fizică a persoanelor implicate și, dacă se impune, solicită intervenția echipelor medicale;
- c) informează atât victima, cât și agresorul cu privire la drepturile și obligațiile acestora, măsurile ce vor fi dispuse în urma evaluării situației de fapt, prin ordinul de protecție provizoriu;
- d) sesizează structurile specializate ale Poliției Române sau ale altor instituții în situația în care, cu ocazia verificării sesizării, sunt constatate aspecte aflate în competența acestora;
- e) procedează la obținerea de probe.

Pentru verificarea sesizărilor privind violența domestică, aflarea adevărului și soluționarea justă a sesizării, polițiștii au dreptul să obțină probe prin următoarele mijloace:

- a) constatarea prin propriile simțuri și consemnarea celor constatate într-un înscris ori înregistrarea celor constatate cu mijloace tehnice;
- b) consultarea bazelor de date la care au acces potrivit atribuțiilor de serviciu și consemnarea celor constatate într-un înscris;

c) declarațiile persoanelor implicate în actele de violență domestică, ale persoanelor care au asistat la producerea actelor de violență domestică și ale altor persoane care pot comunica informații cu privire la persoanele implicate în actele de violență domestică;

d) înregistrări video sau audio ori fotografii, indiferent de proveniența acestora;

e) înscrisuri, inclusiv cele de natura mesajelor sau postărilor în mediul electronic și/sau de telefonie mobilă.

Pentru verificarea sesizărilor privind violența domestică și în scopul obținerii de probe cu privire la aspectele ce fac obiectul sesizării, polițiștii au dreptul de a pătrunde în domiciliul sau reședința oricărei persoane fizice, fără acordul acesteia, precum și în sediul oricărei persoane juridice, fără acordul reprezentantului legal al acesteia, dacă sesizarea indică în mod expres că actele de violență domestică au loc sau au avut loc în spațiile respective (art. 29 alin 1 și 2)

Polițistul evaluează situația de fapt pe baza formularului de evaluare a riscului și potrivit metodologiei de utilizare a acestuia și constată dacă există sau nu un risc iminent, iar în situația în care există un astfel de risc, acesta emite ordinul de protecție provizoriu.

Anexă formular de evaluare a riscului (Anexa 2 - la finalul metodologiei):

[https://webapp.mai.gov.ro/frontend/documente\\_transparenta/170\\_1542378196\\_Anexa%201%20-%20formular%20evaluare%20risc%20-%202018.10.10.pdf](https://webapp.mai.gov.ro/frontend/documente_transparenta/170_1542378196_Anexa%201%20-%20formular%20evaluare%20risc%20-%202018.10.10.pdf)

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, se constată că nu sunt întrunite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizorie, polițiștii au obligația de a informa persoanele care susțin că sunt victime ale violenței domestice cu privire la posibilitatea formulării unei cereri pentru emiterea unui ordin de protecție și de a pune la dispoziția acestora formularul de cerere prevăzut de lege.

Prin ordinul de protecție provizoriu emis de polițist se dispune, pentru o perioadă de 5 zile (120 de ore) termen ce începe să curgă de la momentul la care s-a emis ordinul de protecție provizoriu, una ori mai multe măsuri de protecție:

- o evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;

- o reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună, după evacuarea agresorului;

- o obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

- o obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;



- o obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Obligațiile și interdicțiile dispuse prin ordinul de protecție provizoriu devin obligatorii imediat după emiterea acestora, fără somație și fără trecerea vreunui termen iar pentru punerea în aplicare a măsurilor de protecție dispuse polițiștii pot folosi forța și mijloacele din dotare.

Ordinul provizoriu emis de polițiști trebuie confirmat de către procuror în termen de 48 de ore de la emitere, cu privire la menținerea acestuia. În acest scop, ordinul provizoriu se trimite în termen de 24 ore de la emitere parchetului de pe lângă judecătoria competentă potrivit locului unde a fost emis, la care se atașează formularul de evaluare a riscului și toate probele obținute.

Procurorul poate decide menținerea ordinului aplicând o rezoluție în acest sens, iar dacă nu confirmă ordinul va dispune motivat încetarea măsurilor și momentul în care măsurile încetează.

Dacă procurorul confirmă ordinul de protecție provizoriu, acesta va trimite dosarul judecătoriei în circumscripția căreia își are domiciliul sau reședința victima, împreună cu o cerere de emitere a ordinului de protecție.

În activitatea de informare, orientare și sprijin în sfera juridică, victima violenței domestice poate fi informată, de către personalul de specialitate din cadrul DGASPC, DAS, SPAS ori de membrii echipei mobile despre:

- ordinul de protecție provizoriu
- modalitatea de emitere
- rolul specialiștilor implicați în intervenția de urgență
- tipurile de servicii sociale implicate în intervenția de urgență în caz de violență domestică

Potrivit Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 2.525/2018, echipa mobilă care intervine de urgență în cazurile de violență domestică are următoarele atribuții:

a) verifică semnalările de violență domestică efectuate prin intermediul liniilor telefonice ale instituțiilor publice abilitate, inclusiv al liniilor telefonice de urgență, altele decât numărul unic de urgență la nivel național (SNUAU) – 112

b) realizează evaluarea inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale, pe baza Fișei pentru evaluarea gradului de risc și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice, prevăzute în anexa la Procedura pentru intervenția de



urgență în cazurile de violență domestică, aprobată prin Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 2.525/2018; (Anexa 3 - la finalul metodologiei)

- c) acordă informare și consiliere victimelor violenței domestice;
- d) sprijină victimele violenței domestice, prin orientarea acestora către serviciile sociale existente pe raza localității/ județului, adecvate nevoilor acestora;
- e) informează, consiliază și orientează victima în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri penale, eliberarea unui certificat medico-legal etc.;
- f) asigură măsurile de protecție socială necesare pentru victime, minori, persoane cu dizabilități sau persoane cu nevoi speciale, vizate de ordinul de protecție provizoriu sau ordinul de protecție, și păstrează confidențialitatea asupra identității acestora;
- g) colaborează cu serviciile de asistență medicală comunitară în situația în care identifică probleme medicale privind victimele și/sau copiii lor;
- h) realizează demersurile necesare pentru depășirea riscului imediat, după caz, acestea putând consta în:
  - transport la unitatea sanitară cea mai apropiată în situațiile în care victima necesită îngrijiri medicale de urgență sau, după caz, sesizarea numărului unic pentru apeluri de urgență 112;
  - sesizarea organelor de urmărire penală, sesizarea organelor de poliție pentru emiterea unui ordin de protecție provizoriu, sesizarea instanțelor judecătorești în vederea emiterii ordinului de protecție;
  - orientarea către SPAS sau, după caz, către furnizorii privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, în vederea găzduirii în centre rezidențiale adecvate nevoilor și aplicării managementului de caz pentru victime și, după caz, pentru agresori;
- i) intervine în cazurile de violență domestică, la solicitarea organelor de poliție, atunci când prin ordinul de protecție provizoriu s-a dispus măsura evacuării temporare a agresorului din domiciliu, iar acesta din urmă a solicitat, potrivit legii, cazarea într-un centru rezidențial.

#### 4. Monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale.

În conformitate cu art. 1, alin. (2), lit. c) din Legea nr. 146/2021 privind Monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, Sistemului informatic de monitorizare electronică, prescurtat SIME se utilizează în scopul monitorizării electronice, cu ocazia:

c) aplicării ordinului de protecție provizoriu și ordinului de protecție, potrivit Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Potrivit Legii nr. 146/2021, monitorizarea electronică se aplică, în primă fază, în sistem pilot începând cu data de 1 octombrie 2022.

Monitorizarea electronică în sistem pilot urmează să se aplice în perioada stabilită la art. 40 alin.(1) din Legea nr. 146/2021, conform HG nr. 1025/2022 în trei etape, determinate prin raportare la cazurile de aplicare și la aria teritorială la nivelul căreia urmează să fie operaționalizat sistemul, după cum urmează:

- a) prima etapă – în perioada 2022 – 2023 – la nivelul municipiului București și a județelor Iași, Mureș și Vrancea;
- b) a doua etapă - în anul 2024 – la nivelul unităților administrativ-teritoriale prevăzute la lit. a) și la nivelul județelor Bacău, Brașov, Caraș-Severin, Călărași, Cluj, Covasna, Galați, Giurgiu, Harghita, Ilfov, Mehedinți, Neamț, Prahova, Sibiu, Satu-Mare, Sălaj, Teleorman, Vaslui și Vâlcea;
- c) a treia etapă - în anul 2025 – la nivelul unităților administrativ-teritoriale prevăzute la lit. a) și b) și la nivelul județelor Alba, Arad, Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brăila, Buzău, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Gorj, Hunedoara, Ialomița, Maramureș, Olt, Suceava, Timiș și Tulcea.

În prezent, la emiterea ordinului de protecție provizoriu și/sau a ordinului de protecție în regim de urgență emis de către instanțele de judecată din județele aflate în etapa I de pilotare, se montează și dispozitivele de monitorizare electronică.

Dispozitivele electronice de supraveghere sunt de două feluri: mobile sau fixe.

a) dispozitivele mobile se montează pe glezna persoanei supravegheate, prin excepție se montează pe brațul persoanei atunci când montarea pe gleznă nu este fizic posibilă sau este contraindicată medical;

b) dispozitivele fixe (care nu sunt folosite în prezent) se montează în imobilul de care persoana supravegheată nu are voie să se apropie. Din rațiuni tehnice sau de securitate, dispozitivul electronic de supraveghere fix poate fi montat și în proximitatea imobilului.

Dispozitivele electronice de supraveghere mobile constau în:

- o brățară care se montează de polițist pe glezna persoanei supravegheate și care poate fi demontată doar de către polițist. Orice intervenție asupra brățării, pentru înlăturarea prin forțare, tăiere, ardere etc. conduce la declanșarea unei alerte în sistemul de supraveghere gestionat de poliție;

- un dispozitiv mobil (similar unui telefon) care se predă persoanei supravegheate și are rolul de a transmite în sistemul de supraveghere informații legate de localizarea persoanei supravegheate și care este interconectat cu dispozitivul de supraveghere fix (brățara). Acest dispozitiv mobil v-a transmite alarmă de defecțiune ori de câte ori se află la o distanță prea mare de dispozitivul fix ori i se descarcă bateria;

- un dispozitiv mobil (similar unui telefon) care se predă persoanei protejate și are rolul de a declanșa alerta de apropiere atunci când dispozitivul fix (brățara persoanei supravegheate) încalcă aria de protecție stabilită prin ordinul de protecție provizoriu (emis de către polițist) sau ordinul de protecție (emis de către judecător). Atunci când se declanșează alarma de apropiere persoana protejată primește pe dispozitivul mobil informații (alertă sonoră și vizuală precum și localizarea persoanei supravegheate).

Pentru a se dispune obligația purtării dispozitivului de supraveghere este necesar ca persoana protejată să-și exprime consimțământul în acest sens.

Persoanei supravegheate nu i se solicită acordul, în cazul acesteia intervenind obligația de a purta dispozitivul.

În cazul în care persoana protejată este un minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani sau o persoană fără discernământ, consimțământul cu privire la utilizarea dispozitivului electronic de supraveghere se exprimă de către reprezentantul legal, cu excepția situației în care unicul reprezentant legal este chiar persoana supravegheată, caz în care consimțământul se va exprima de către reprezentantul direcției de asistență socială.

Odată montate dispozitivele electronice de supraveghere poliția va efectua verificări cu privire la acestea. Verificarea dispozitivelor electronice de supraveghere alocate persoanei supravegheate se poate face inopinat, în orice moment al zilei, periodic ori la sesizare, verificarea realizându-se la sediul organului de supraveghere sau în alt loc decis de aceasta. Perioada dintre două verificări inopinate succesive nu poate fi mai mare de 7 zile calendaristice.

Poliția va realiza verificarea dispozitivelor electronice de supraveghere puse la dispoziția persoanei protejate însă în condițiile convenite cu aceasta sau cu reprezentantul său legal.

În cazul generării de către dispozitivul de supraveghere electronică a unei alerte, aceasta se transmite, în mod automat, dispeceratului de urgență operat de către poliție împreună cu:

- datele de localizare ale dispozitivului electronic de supraveghere purtat de persoana supravegheată, din momentul declanșării alertei;
- după caz, datele de localizare ale dispozitivului electronic de supraveghere deținut de persoana protejată, din momentul declanșării alertei;
- datele de localizare actualizate în dinamică;
- datele de localizare ale dispozitivului electronic de supraveghere purtat de persoana supravegheată, din ultimele 24 de ore anterioare declanșării alertei.

În situația generării unei alerte de apropiere, persoana supravegheată este obligată ca, de îndată:

- să se prezinte la cel mai apropiat organ de ordine publică aflat în serviciu;
- să contacteze telefonic organul de supraveghere și să urmeze instrucțiunile acestuia;
- să se îndepărteze de persoana protejată.

Poliția are obligația de a se deplasa, de îndată, la imobilul unde locuiește persoana protejată sau, după caz, în locația indicată cu ocazia primirii datelor de intervenție, pentru a asigura protecția acesteia.

În cazul generării unei alerte de apropiere persoana protejată va primi semnale sonore și luminoase pe dispozitivul mobil de supraveghere pe care îl deține, afișându-se inclusiv coordonatele locației persoanei supravegheate.

Persoana protejată va fi contactată telefonic de organul de supraveghere care îi va oferi îndrumări astfel încât să se asigure protecția sa până la sosirea poliției.

Comunicarea organului de supraveghere cu persoana supravegheată sau cu cea protejată, care nu vorbește sau nu înțelege limba română ori nu se poate exprima, cu privire la procedura monitorizării electronice, se face într-o limbă sau într-un limbaj pe care aceasta îl înțelege, astfel:

- direct, atunci când organul de supraveghere cunoaște limba sau limbajul utilizat de către persoana în cauză;
- prin intermediul unui traducător autorizat sau al unui interpret de limbaj mímico-gestual.

În cazul generării unei alerte de defecțiune, persoana supravegheată este obligată ca, de îndată:

- să se prezinte la cel mai apropiat organ de ordine publică aflat în serviciu;
- să contacteze telefonic organul de supraveghere și să urmeze instrucțiunile acestuia;
- după caz, să se îndepărteze de persoana protejată.
- în situația generării unei alerte de defecțiune poliția contactează și persoana protejată.

Monitorizarea electronică se realizează exclusiv pe teritoriul României.

Persoana supravegheată ori persoana protejată care urmează să părăsească teritoriul României are obligația de a informa, în prealabil, organul de supraveghere cu privire la intenția de părăsire a țării, precum și cu privire la întoarcerea pe teritoriul național.

În acest caz persoana supravegheată are obligația de a preda dispozitivul electronic de supraveghere în punctul de trecere a frontierei aflat la ieșirea de pe teritoriul României, demontarea fiind realizată de personalul Poliției Române.

La intrarea în țară, persoana supravegheată este obligată să contacteze și să informeze, de îndată, organul de supraveghere, care stabilește locul sau unitatea de poliție la care aceasta este obligată să se prezinte în cel mai scurt timp în vederea montării dispozitivului electronic de supraveghere.

Lipsa acordului persoanei protejate de primire și utilizare a dispozitivelor de supraveghere electronică necesare punerii în executare a ordinului de protecție ori a ordinului de protecție provizoriu conduce la imposibilitatea punerii în aplicare a măsurilor de supraveghere electronică din conținutul acestora.

Este important de știut că dispozitivele de supraveghere electronică au scopul de a proteja viața integritatea fizică și psihică a persoanei protejate. Datele și informațiile furnizate și stocate în urma utilizării acestora nu pot fi folosite în alt scop.

Persoanele care utilizează aceste dispozitive pot fi vizualizate și identificate în sistemul electronic gestionat de poliție doar în cazul generării alertelor (de defecțiune sau de apropiere) și nu pe întreaga perioadă pentru care a fost dispusă măsura purtării dispozitivului.

Informații stocate în sistemul electronic odată cu generarea alertelor de apropiere constituie probe care susțin plângerea formulată pentru încălcarea ordinului de protecție provizoriu sau a ordinului de protecție.

#### **5. În România sunt definite opt forme de violență, astfel cum le-am prezentat în paragraful introductiv, dar nu pentru toate există corespondențe de incriminare în legea penală:**

Legea descrie detaliat comportamentele agresive la care o persoană poate fi supusă de către un agresor. Cunoașterea acestor comportamente și recunoașterea lor în relațiile de cuplu sau între membrii unei familii constituie o premiză de bază în prevenirea și combaterea violenței domestice.

Sesizarea poliției prin apelarea sistemului național unic de apeluri de urgență 112, prin formularea unei sesizării direct la sediul secțiilor de poliție ori telefonic, de către persoanele implicate în acte de violență domestică, de către persoane care asistă la astfel de acte sau de către orice altă persoană poate fi primul pas esențial în protejarea victimelor violenței domestice.

Măsurile de protecție legală, prevăzute în diferite legi, pot fi activate de victimele violenței domestice, cu sprijinul specialiștilor și potrivit competențelor lor legale, putând facilita accesul la justiție și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime.

#### **Sesizarea unei infrațiuni**

- Sunați la 112

Serviciul de urgență 112 asigură preluarea apelurilor de urgență de la cetățeni și transmiterea acestora către agențiile specializate de intervenție (Ambulanță, SMURD, Poliție, Pompieri, Jandarmerie, Salvamont), în vederea asigurării unei reacții imediate, uniforme și unitare pentru soluționarea urgențelor.

Serviciul de urgență 112 este furnizat de Sistemul național unic pentru apeluri de urgență (SNUAU). Administratorul SNUAU este Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

Apelurile sunt preluate 24/7 de operatorii STS din cadrul Serviciului de urgență 112 și, în funcție de tipul urgenței, sunt transferate apoi către dispecerii agențiilor specializate de

intervenție, care realizează un interviu pe domeniul de competență, alocă și alertează echipajele din teren.

Apelurile pot fi preluate și procesate în mai multe limbi de circulație internațională și în limbile minorităților naționale.

- SMS la 113

Serviciul SMS 113 este soluția implementată de Serviciul de Telecomunicații Speciale pentru a veni în sprijinul persoanelor cu deficiențe de auz și/sau vorbire care vor să apeleze serviciul de urgență 112.

Prin integrarea în arhitectura existentă a SNUAU, Serviciul SMS 113 permite comunicarea prin mesaje scurte de tip SMS cu persoanele înregistrate în baza de date a SNUAU, păstrând caracteristicile funcționale de bază ale Serviciului 112 de voce: gratuitate și accesibilitate.

ATENȚIE! Apelarea sistemului de urgență prin SMS la numărul 113 se poate realiza doar în rețelele de comunicații mobile Orange, RCS-RDS, Telekom, Vodafone\*.

- Sesizare poliție, parchet

Fapta poate fi sesizată la poliție (sau parchet) în scris sau oral. De asemenea, poate fi împuternicită o altă persoană depună plângere, dacă există un mandat special în acest sens. Mandatul special este materializat printr-o procură specială, eliberată de un notar, ce va fi atașată la dosar.

Plângerea se poate face de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de copilul major pentru părinți. În cazul minorilor, plângerea se formulează de către reprezentantul legal sau cu încuviințarea acestuia.

Dacă sesizarea se realizează oral, trebuie să vă deplasați la sediul poliției. Ofițerul de poliție va transpune în scris plângerea, o va înregistra și va trebui să o semnați. De asemenea, plângerile făcute în scris, trebuie semnate.

Sesizarea trebuie să includă:

- numele și prenumele,
- ocupația,
- domiciliul și
- o descriere cât mai amănunțită a faptelor.
- în măsura în care se cunoaște numele făptuitorului, acesta trebuie indicat în sesizare,

ca și orice dovadă în legătura cu evenimentul respectiv.

În faza de urmărire penală, persoana vătămată poate aduce și alte dovezi la dosar.



Dacă persoana vătămată nu vorbește sau nu înțelege limba română, se poate depune sesizarea în limba pe care o înțelege, iar aceasta va fi tradusă ulterior de organul judiciar. De asemenea, se poate solicita, în acest caz, ca atunci când va fi citată, să primească citația și în limba pe care o înțelege.

Sesizările se pot transmite și în format electronic, adică prin e-mail, la adresele menționate pe site-urile instituțiilor centrale și locale (Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratele Județene de Poliție, Parchetul de pe Lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetele de pe Lângă Judecătoria și Tribunale, Direcția pentru Investigarea a infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism).

Există patru moduri distincte de sesizare a organelor de cercetare penală:

- sesizarea din oficiu,
- denunțul,
- plângerea și
- plângerea prealabilă. Plângerea prealabilă este un mod special de sesizare, întrucât este posibil doar în cazul infracțiunilor unde legea prevede expres aceasta, cum este și infracțiunea prevăzută de art. 193 Cod penal, cea mai des întâlnită formă de violență familială.

De reținut, că în cazul în care procurorul a pornit acțiunea penală din oficiu, retragerea plângerii, ca și cauză de nerăspundere (art. 158, alin. 4 Cod penal), poate interveni doar dacă este însușită de procuror.

Plângerea prealabilă trebuie să fie introdusă în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei. Când persoana vătămată este un minor sau un incapabil, termenul de 3 luni curge de la data când reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei.

## Cap. 4: Aspecte specifice și relevante în practica lucrului cu victima violenței domestice

### 4.1. Aspecte generale de care trebuie să țină cont consilierul juridic în lucrul cu victima violenței domestice:

Pe parcursul asistării victimei, consilierul juridic va avea în vedere următoarele aspecte:

- informarea și documentarea cu privire la traume și realitățile experiențelor traumatiche: este important să recunoașteți prevalența și impactul traumei și să faceți tot posibilul pentru a crea un sentiment de siguranță pentru persoana care vă solicită sprijin. Pe de altă parte, se va ține cont de faptul că experiența traumatizată a victimei poate avea un efect negativ asupra dvs. și de aceea este indicată stabilirea unor limite în relația cu victima, dar și crearea unui spațiu specializat și securizat în care să puteți ulterior vorbi despre trauma indirectă la care ați fost expus.
- conștientizarea dimensiunii de gen: așa cum rezultă din statisticile existente și din studiile realizate în acest domeniu, violența domestică este săvârșită cu precădere de bărbați împotriva femeilor. Este important de subliniat faptul că incidența cazurilor de violență domestică asupra bărbaților nu este zero ceea ce înseamnă că, în practică, ne putem confrunta cu astfel de cazuri în care bărbații sunt victime, iar femeile agresori.
- abordarea victimelor de etnie romă: femeile de etnie romă sunt mult mai susceptibile de a fi victime ale violenței și de a suferi violențe mai grave decât celelalte femei. Este important să fim sensibili din punct de vedere cultural atunci când răspundem persoanelor de altă etnie care ar putea fi victime ale violenței domestice. Întrebați dacă clienta dvs. se identifică ca fiind de etnie romă și, în caz afirmativ, întrebați-o dacă ar prefera să fie îndrumată către un serviciu specific autohton. Fiecare femeie va avea propriile preferințe, unele preferând să folosească un serviciu comun, iar altele preferând un serviciu în care există persoane de aceeași etnie.
- minimizarea gravității actelor de violență în viziunea victimei: persoanele care au fost victime ale violenței domestice își minimalizează experiența spunând lucruri de genul "m-a amenințat doar" sau "m-a împins puțin" sau "mi-a tras doar o palmă". Acest lucru se poate datora faptului că au experimentat violența în mod regulat și comportamentul a devenit normalizat. În unele cazuri, un anumit comportament poate păli în comparație cu alte episoade de abuz pe care le-a trăit victima. Clienții dumneavoastră își pot diminua experiența pentru că ei cred

că nu există dovezi care să o confirme și, prin urmare, nu merită să vă spună despre aceasta. În ciuda minimalizării, este important să o numiți pentru ceea ce este și să spuneți că este o infracțiune penală. Este indicat ca profesionistul să întrebe victima cum a făcut-o să se simtă comportamentul agresorului, iar astfel se va evidenția care e nivelul de teamă al victimei față de agresor.

#### 4.2. Contextul în care se derulează întrevederea cu victima violenței domestice

Primirea instrucțiunilor de la o persoană care a fost victimă a violenței domestice necesită o îndemânare deosebită pentru a obține informațiile relevante. De aceea, pentru a crea un context favorabil, se vor realiza următoarele acțiuni:

- pregătirea victimei pentru prima întrevedere: asigurați-vă că persoana ce vă solicită sprijin se află într-un loc sigur, liniștit și privat. Este important să încercați să împiedicați copiii să își vadă părintele supărat (ceea ce este aproape inevitabil atunci când se primesc informații detaliate despre violența domestică). De aceea încercați să derulați întrevederea în timpul orelor de școală sau să aranjați ca cineva să aibă grijă de copiii mai mici astfel încât victima să se poată concentra pe furnizarea informațiilor necesare identificării nevoilor sale. Sugerăți-i victimei să iasă în oraș sau să se întâlnească cu prietenii sau familia și să facă ceva frumos (chiar dacă este vorba doar de o plimbare) după întrevederea cu dvs. deoarece îi va fi dificil să retrăiască evenimentele traumatice din viața ei.
- explicarea confidențialității: agresorii amenință adesea victimele cu faptul că Protecția Copilului le va lua copiii dacă vor dezvălui ce li se întâmplă și, prin urmare, victimele sunt adesea reticente în a-și spune povestea. Înainte de prima întrevedere, spuneți victimei că nu îndepliniți dvs. acest rol, asigurați-o că sunteți acolo pentru a o ajuta, iar tot ceea ce vă va spune va rămâne strict confidențial. Cu toate acestea, este de asemenea important să îi spuneți situațiile, conform prevederilor legale, în care copiii pot fi separați de familia naturală.
- evitarea revictimizării: este important să primiți informații detaliate prima dată când vorbiți cu victima și să vă luați notițe amănunțite pentru a nu fi nevoit să reveniți de mai multe ori asupra poveștii persoanei din fața dvs. De asemenea, puteți reduce la minimum trauma provocată de faptul că victima își reia povestea obținând informații din documente relevante, cum ar fi declarații ale poliției sau documente judiciare astfel încât să nu fie nevoită să povestească fiecare detaliu al poveștii sale. Informații importante puteți primi și de la managerul de caz, în situația în care victima beneficiază de alte servicii sociale. Fiți conștient de faptul că poate dura ceva timp, de-a lungul mai multor întrevederi, până când victima vă

va povesti istoria sa. Este posibil ca unele persoane să nu se simtă niciodată în largul lor să povestească tot ceea ce s-a întâmplat, dar dacă clarificarea situației juridice depinde de cât mai multe dezvăluiri, atunci este esențial să se creeze mediul și oportunitatea de a oferi un istoric complet.

- identificarea formei de violență, evaluarea nevoilor de asistență și planificarea siguranței - în funcție de forma de violență identificată, puteți estima nevoile victimei, serviciile de care are nevoie aceasta, precum și demersurile juridice ce se impun a se realiza, în funcție de caz.
- referire către alte servicii: este important să conectați victima cu toate serviciile de sprijin relevante. Este sarcina dumneavoastră. să informați victima că pentru plângere trebuie să se adreseze secției de poliție în raza de domiciliu, pentru expertiză medico-legală trebuie să se prezinte la Institutul/Serviciul de Medicină Legală, în situații de agresiune trebuie să apeleze Serviciul de urgență 112, pentru obținere ordin de protecție trebuie să se adreseze instanței de judecată, pentru adăpost și alte servicii specializate trebuie să se adreseze DGASPC-ului (dacă domiciliază în mediul rural) sau DAS-ului (dacă domiciliază în mediul urban). De asemenea, este indicat să dețineți informații cu privire la toate instituțiile ce îi pot oferi sprijin unei victime inclusiv ONG-uri care furnizează servicii acestei categorii de persoane vulnerabile.

#### 4.3. Recomandări pentru consilierii juridici în interacțiunea cu victimele violenței domestice.

Având în vedere specificul și implicațiile acestui fenomen al violenței domestice, facem o serie de recomandări pe care să le luați în considerare atunci când lucrați cu astfel de cazuri:

- Cereți victimei numerele de telefon și orele de apelare sigure astfel încât să nu fie expusă la alte situații de violență, în cazul în care locuiește în continuare cu agresorul;
- Pregătiți-vă să nu spuneți cine sunteți dacă la telefon răspunde altcineva decât victima. Puteți spune, de exemplu: "Îmi pare rău, am greșit numărul" sau "Vă sun pentru a face un sondaj". Voi suna mai târziu". De asemenea, puteți folosi un limbaj "codificat" ce a fost anterior stabilit cu victima să fie folosit în cazul în care aceasta răspunde la telefon în prezența agresorului;
- Adaptați discursul în funcție de nivelul de studii dar și de înțelegere al victimei;
- Tratați în mod unic fiecare persoană ce vă solicită sprijin, fără a folosi o abordare standard/unitară pentru toate cazurile de violență domestică;
- Nu sugerați sub nici o formă că victima este responsabilă pentru violență sau că este

capabilă să controleze violența prin schimbarea comportamentului său. Fiți cât mai clar și transmiteți victimei că nu este vinovată/responsabilă pentru situația în care se află;

- Nu se recomandă utilizarea, în cadrul întrevederii cu victima, a unor întrebări precum: "De ce nu pleci?", "Ce ați fi putut face pentru a evita această situație?", "De ce te-a lovit?";
- Validați-i experiența și decizia de a dezvălui folosind afirmații precum: "Trebuie să fi fost înspăimântător pentru tine", "Înțeleg că ar putea fi foarte dificil pentru dumneavoastră să vorbiți despre acest lucru";
- Nu minimizați situația în care se află victima
- Nu emiteți judecăți de valoare folosind expresii precum: "Așa sunt bărbații", "Dacă v-a lovit înseamnă că vă iubește";
- Subliniați caracterul inacceptabil al violenței indiferent de forma sa de manifestare, frecvența, severitatea traumatismelor. Nu folosiți afirmații precum: "Bine că nu v-a omorât", "E doar o palmă" etc.;
- Puneți întrebări cât mai directe pentru a identifica forma de violență prezentă;
- Înainte de terminarea întrevederii asigurați-vă că victima a înțeles ce ați stabilit;
- Asigurați-vă că, după întrevederea cu dvs., este în siguranță și că are un mediu securizat în care se poate întoarce;
- Verificați cu managerul de caz, în situația în care există, ca victima să aibă un plan de siguranță;
- Dacă pierdeți contactul cu victima (nu mai răspunde la telefon), luați măsuri pentru a verifica dacă este în siguranță. Puteți cere poliției să facă o "verificare a bunăstării";
- Dacă identificați o situație de risc iminent ce ar putea pune în pericol viața și integritatea victimei, apelați instituțiile competente chiar dacă nu este în responsabilitatea dvs. directă.

#### **4.4. Aspecte specifice în lucrul cu femeile de etnie romă victime ale violenței domestice**

În cazul femeilor de etnie romă, consilierul juridic trebuie să fie conștient de faptul că experiențele lor de viață și contextul cultural pot influența modul în care acestea percep și răspund la violența domestică, dar și la sistemul de justiție.

Când lucrează cu victime de etnie romă, consilierul trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte specifice:

a. Femeile de etnie romă pot avea bariere lingvistice și culturale care le împiedică accesul la informații sau servicii de sprijin. Este esențial ca, atunci când consilierul juridic lucrează cu astfel de victime, să utilizeze un limbaj accesibil și să fie deschis în a oferi explicații clare privind procedurile legale și drepturile victimei. În anumite cazuri, poate fi necesar un traducător sau un mediator cultural pentru a facilita comunicarea eficientă.

b. Este important ca consilierul juridic să înțeleagă contextul cultural specific femeilor de etnie romă. În multe comunități române, relațiile de familie sunt reglementate de norme tradiționale care pot influența percepția femeii despre violența domestică și despre drepturile sale. De exemplu, femeile pot percepe abuzul ca pe un comportament acceptabil sau normalizat în cadrul relațiilor de familie, iar solicitarea ajutorului extern poate fi considerată tabu sau rușinoasă. Consilierul trebuie să abordeze aceste aspecte cu respect și fără judecăți, fiind conștient de sensibilitățile culturale.

c. Femeile de etnie romă pot avea o istorie de discriminare sau neîncredere în instituțiile statului, inclusiv în sistemul de justiție, din cauza experiențelor trecute de marginalizare. Aceste femei pot simți că autoritățile nu le vor oferi protecție adecvată sau că vor fi tratate cu lipsă de respect din cauza etniei lor. Consilierul juridic trebuie să lucreze pentru a construi o relație de încredere, explicând cu claritate drepturile și protecțiile legale de care beneficiază și asigurându-le că vor fi tratate cu respect și confidențialitate.

d. În multe cazuri, femeile de etnie romă pot fi izolate geografic și social, ceea ce le face să aibă un acces limitat la serviciile de sprijin. Consilierul juridic trebuie să fie proactiv în a le oferi informații și referiri către organizațiile și instituțiile care pot oferi adăpost, consiliere psihologică, asistență socială și sprijin juridic. De asemenea, este important ca femeile de etnie romă să fie informate despre existența unor servicii de sprijin specifice, care pot fi mai sensibile la nevoile lor culturale.

e. Femeile de etnie romă se confruntă adesea cu sărăcia și marginalizarea socială, iar violența domestică poate agrava aceste condiții. Femeile aflate în astfel de situații pot avea puține opțiuni pentru a scăpa dintr-o relație abuzivă din cauza lipsei de independență financiară sau a sprijinului social. Consilierul juridic trebuie să evalueze impactul economic al violenței asupra



victimei și să o îndrume către soluții care să o ajute să câștige independență financiară, inclusiv prin accesarea unor programe de ajutor financiar sau integrare profesională.

f. Fiecare femeie de etnie romă poate răspunde diferit la violența domestică în funcție de istoricul personal, de familie și de comunitatea din care provine. Consilierul juridic trebuie să evite generalizările și să adopte o abordare personalizată, care să țină cont de particularitățile fiecărei femei și să răspundă nevoilor ei individuale. În unele cazuri, victimele pot prefera să fie îndrumate către servicii specifice destinate femeilor de etnie romă, care înțeleg mai bine realitățile cu care se confruntă și care pot oferi un sprijin mai adaptat.

În concluzie, lucrul cu femeile de etnie romă victime ale violenței domestice necesită o abordare sensibilă, informată și empatică. Consilierul juridic joacă un rol esențial în asigurarea că aceste femei au acces la protecție și sprijin adecvat, iar acest lucru presupune o înțelegere profundă a contextului cultural și social în care trăiesc.

## ANEXE

### Anexa 1

#### CERERE PRIVIND EMITEREA ORDINULUI DE PROTECȚIE

I. Date privind autoritatea sau organismul care formulează cererea (dacă este cazul)

Denumirea:

Adresa:

Telefon:

Fax:

E-mail:

Persoana desemnată cu formularea cererii:

II. Date privind agresorul:

Numele și prenumele:

Adresă:

Telefon:

Fax:

E-mail:

III. Asistența juridică

Victima are un avocat? Dacă victima nu are avocat, i se va acorda asistență juridică din oficiu.	DA/NU
--	-------

IV. Date privind victima violenței domestice

Numele:	Prenumele:
Locul și data nașterii:	Cetățenia:
Sexul: F/M	
Prenumele tatălui:	Prenumele mamei:
Act de identitate: CI/BI/Pașaport	Serie ..... nr. ....
CNP	
Adresa^1): Dorește să rămână secretă? DA/NU	
Telefon^2): Dorește ca numărul să rămână secret? DA/NU	

^1) Dacă victima declară că dorește să abandoneze domiciliul familial, nu este necesar să se indice noua adresă la care se mută, ci doar adresa unde locuiește în prezent. Adresa indicată trebuie să fie una la care partea poate primi citațiile și celelalte acte de procedură.

^2) Poate fi indicat orice număr la care reclamantul are garanția că va putea primi citațiile și celelalte acte de procedură.

V. Reprezentantul legal al victimei (dacă este cazul)

Numele:	Prenumele:
Locul și data nașterii:	Cetățenia:
Sexul: F/M	
Prenumele tatălui:	Prenumele mamei:
Adresa:	
Telefon:	

VI. Relația dintre victima violenței domestice și persoana împotriva căreia se solicită emiterea ordinului de protecție (pârât)

1. Victima a mai formulat anterior vreo cerere, plângere, reclamație etc. împotriva aceleiași persoane? DA/NU  
În caz afirmativ, se va indica numărul acestora.

2. Știți dacă pârâtul este parte în vreun proces cu privire la vreo infracțiune sau contravenție? DA/NU  
În caz afirmativ, indicați, dacă știți, instanța la care se află dosarul și numărul acestuia.

3. Există o legătură de rudenie sau de altă natură cu pârâtul?

4. Situația familială - persoane care conviețuiesc în locuință:

Numele și prenumele	Data nașterii	Gradul de rudenie


VII. Descrierea faptelor pentru care se solicită emiterea ordinului de protecție

1. Relatarea faptelor și locul desfășurării lor

2. Ce alte acte de violență s-au produs anterior împotriva persoanelor (victimă, membri ai familiei, minori sau alte persoane) sau asupra bunurilor?

3. A avut loc vreun act de violență în prezența minorilor?

4. Există vreo situație de risc pentru minori, inclusiv posibilitate de a fi luați fără drept de pârât?

5. Pârâtul deține arme sau are acces la arme prin natura muncii sale ori din alte motive?

6. Există martori la faptele descrise?

7. Ce alte probe pot susține declarațiile? (de exemplu, linii telefonice tăiate/rupte, telefoane mobile sparte, alte obiecte distruse, mesaje telefonice înregistrate, inclusiv sms, scrisori, fotografii, documente etc.)

8. Ați beneficiat anterior de o hotărâre judecătorească privind emiterea unui ordin de protecție?  
DA/NU

NOTĂ: Dacă la pct. 8 răspunsul a fost DA, menționați hotărârile judecătorești privind emiterea ordinului de protecție și precizați, după caz, numărul hotărârilor și durata valabilității ordinului de protecție, după cum urmează: hotărârea judecătorească nr. .... din data de ..... emisă de către ..... (instanța care a pronunțat hotărârea judecătorească), cu valabilitate..... (durata de valabilitate a ordinului de protecție). Ordinul de protecție emis a fost respectat DA/NU.

VIII. Asistența medicală a victimei

1. Victima a suferit leziuni fizice sau a fost maltrată psihologic? DA/NU
  2. A primit îngrijiri în vreun centru medical? DA/NU
  3. Deține certificat medico-legal, medical sau alte documente medicale? DA/NU
- În caz afirmativ, acestea se vor anexa în copie. În caz negativ, se vor indica centrul medical și data consultului medical.

IX. Măsurile care se solicită a fi dispuse prin ordinul de protecție

a) evacuarea temporară a pârâtului din locuință, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;	DA/NU
b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința familiei;	DA/NU
c) limitarea dreptului de folosință al pârâtului, dacă este posibil, doar asupra unei părți a locuinței comune, astfel încât pârâtul să nu vină în contact cu victima;	DA/NU
d.1) obligarea pârâtului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă; d.2) obligarea pârâtului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de copiii victimei sau față de alte rude ale acesteia; d.3) obligarea pârâtului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate; În caz afirmativ, se vor menționa datele de identificare a acestor locuri.	DA/NU DA/NU DA/NU
e) interdicția pentru pârât de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care victima le frecventează ori le vizitează periodic; În caz afirmativ, se vor identifica aceste localități și zone.	DA/NU

f) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;	DA/NU
g) obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;	DA/NU
h) încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora; În caz afirmativ, se vor indica numele, prenumele și data nașterii copiilor, persoana către care se propune încredințarea.	DA/NU
i) suportarea de către pârât a chiriei și/sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri ai familiei locuiesc ori urmează să locuiască din cauza imposibilității de a rămâne în locuința familială. În caz afirmativ, care este suma considerată necesară și ce reprezintă?	DA/NU

X. Alte măsuri

1. Victima are o activitate remunerată? În caz afirmativ, se va indica, cu aproximație, suma pe care o primește.	DA/NU
2. Pârâtul are loc de muncă sau desfășoară o activitate remunerată? În caz afirmativ, se indică suma lunară aproximativă pe care pârâtul o primește, dacă se cunoaște.	DA/NU
3. Există alte surse de venituri ale familiei? În caz afirmativ, să se indice suma aproximativă, dacă se cunoaște.	DA/NU

XI. Alte precizări considerate ca relevante

Data .....

Semnătura .....

Domnului președinte al Judecătoriei .....



## Anexa 2

Fișa de evaluare a riscurilor utilizată de către polițist.

### FORMULAR DE EVALUARE A RISCULUI

CAPITOLUL I - CONSTATĂRI REZULTATE PRIN PRISMA RĂSPUNSURILOR OFERITE DE VICTIMĂ		
Pentru evaluarea riscului iminent asupra vieții și integrității victimei, răspundeți cu DA sau NU la următoarele întrebări:	DA	NU
1. Agresorul/Agresoarea a încercat vreodată să vă ucidă?		
2. Au fost agresați și alți membri de familie/copii?		
3. Agresorul/Agresoarea a amenințat vreodată că îi va răni sau ucide pe vreunul dintre ei?		
4. În urma prezentului incident ați suferit leziuni? Echimoze o Excoriații o Plăgi tăiate/înțepate/împușcate o Arsuri o Mutilări o Altele o		
5. Agresorul/Agresoarea a folosit vreodată arme sau obiecte care să vă rănească?		
6. Agresorul/Agresoarea a vandalizat sau a distrus bunuri, a agresat/maltratat animale de companie ale victimei/familiei?		
7. Vă este teamă de viitoare agresiuni sau violențe asupra dumneavoastră sau a altor membri de familie?		
8. Agresorul/Agresoarea este o persoană violentă?		
9. Agresiunile au crescut în intensitate și frecvență în ultima perioadă?		
10. Agresorul/Agresoarea deține în mod legal/ilegal arme letale sau neletale?		
11. Agresorul/Agresoarea este consumator/consumatoare de substanțe stupefiante?		

12. Agresorul/Agresoarea a fost diagnosticat/diagnosticată cu afecțiuni psihice sau alte boli care îi pot afecta discernământul?		
13. Agresorul/Agresoarea are probleme cu consumul de alcool?		
14. Agresorul/Agresoarea vă interzice să vă întâlniți cu familia, prietenii sau alte persoane, vă controlează frecvent activitățile zilnice, convorbirile telefonice, corespondența (inclusiv electronică)?		
15. Ați mai fost victima vreunui astfel de incident în relația dumneavoastră cu agresorul/agresoarea?		
16. Agresorul/Agresoarea v-a împiedicat să vă despărțiți de el/ea?		
17. Împotriva agresorului/agresoarei a mai fost emis ordin de protecție/ordin de protecție provizoriu?		
18. Există o altă persoană, asociată agresorului/agresoarei, care v-a amenințat sau de care vă este frică? Dacă răspunsul este DA, menționați numele, prenumele și relația acestuia cu agresorul/agresoarea. ..... .....		
19. Cunoașteți dacă agresorul/agresoarea a mai avut probleme cu legea? În caz afirmativ, vă rog, detaliați. Violență domestică o                      Violență sexuală o Alt tip de violență o                      Altele o ..... .....		
20. Vă simțiți amenințat(ă), urmărit(ă), hărțuit(ă) de agresor/agresoare?		
21. Agresorul/Agresoarea v-a interzis vreodată să cereți ajutor sau să apelați la sprijinul organelor de aplicare a legii?		
CLASIFICAREA RISCULUI ASUPRA VICTIMEI		
EXISTĂ RISC IMINENT	NU EXISTĂ RISC IMINENT	

Dacă la întrebările 1-7 minimum 2 răspunsuri sunt cu DA	Dacă la întrebările 1-7 nu au fost minimum 2 răspunsuri cu DA și nici la întrebările 8-21 nu sunt minimum 6 răspunsuri cu DA		
Dacă la întrebările 1-7 nu au fost minimum 2 răspunsuri cu DA, dar la întrebările 8-21 au fost minimum 6 răspunsuri cu DA			
CAPITOLUL II - CONSTATĂRILE POLIȚISTULUI			
Pentru evaluarea riscului iminent asupra vieții și integrității victimei:		DA	N U
1. Agresorul/Agresoarea manifestă agresivitate în limbaj.			
2. Victima, copiii acesteia sau alți membri ai familiei se află în stare de panică.			
3. În locuință sunt urme de distrugerii/răvășiri.			
4. Victima nu cooperează cu poliția din cauza unei stări de temere. Față de agresor o                      Față de alți membri de familie o Față de alte persoane o              Altele o Observații .....			
5. Victima, copiii acesteia sau alți membri ai familiei prezintă urme vizibile de violență. Echimoză(e) o              Excoriații o              Plăgi tăiate/înțepate o  Arsuri o              Cu hainele smulse, rupte o              Mutilări o              Legat(ă) de ceva o  Împușcat(ă) o Altele o  Observații ..... .....			
6. Victima se află în imposibilitatea obiectivă de a furniza informațiile prevăzute la cap.I.			

Alte informații relevante obținute de la victimă sau identificate de către polițist și care pot conduce la stabilirea nivelului de risc. (de exemplu: vulnerabilitățile victimei, dizabilități, boli mintale, starea de ebrietate, ocupația agresorului/agresoarei - dacă are acces la arme, de exemplu, militar, polițist, sau orice alte detalii de interes)

.....

.....

.....

.....

Încheiat azi .....,ora .....  POLIȚIST  Semnătura .....	VICTIMA
	Am luat cunoștință de prevederile <u>art. 326</u> - Falsul în declarații din Codul penal.  Semnătura .....  Am fost informat(ă) cu privire la riscurile la care mă expun și mă opun emiterii unui ordin de protecție provizoriu.  Semnătura .....
Document care conține date cu caracter personal, protejate potrivit legii!	

### Anexa 3

Chestionar pentru evaluarea gradului de risc - utilizata de echipa mobila

I. Istoricul violenței						
Nr. crt.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu răspunde
1.	Cu cine locuiește victima?					
2.	Unde se află agresorul în momentul discuției?					
3.	Există minori sau persoane aflate în îngrijire? Unde sunt în momentul discuției?	Pentru fiecare persoană aflată în îngrijire se va preciza vârsta.				
4.	Descrieți ultimul incident de violență.	Ce s-a petrecut, tipul de violență, tipul de lovituri, dacă este cazul, dacă s-au folosit obiecte sau arme. Vă rugăm să precizați unde se aflau copiii în timpul incidentului și dacă au fost abuzați, sub ce formă.				
5.	Au existat acte de violență domestică anterioare?	În toate studiile despre factorii de risc în violența domestică, violența anterioară este considerată cel mai comun factor de risc.				

		Poate fi luată în considerare orice formă de manifestare a violenței domestice (a se vedea art. 4 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare), indiferent dacă aceasta poate fi sau nu dovedită printr-un document: de exemplu, certificat medico-legal, ordin de protecție, plângere prealabilă, certificat medical.				
6.	Au existat acte de violență asupra copiilor/altor membri ai familiei?	În mod frecvent, violența domestică se poate extinde și spre alți membri ai familiei, inclusiv copii vârstnici/persoane cu dizabilități. Preocupările inițiale legate de siguranța unui/unei copil/persoane vulnerabil/vulnerabile pot dezvălui un tipar de violență mult mai extins în familie. Copiii/Persoanele vulnerabile pot fi folosiți/folosite de agresor ca metodă de manipulare emoțională și control asupra victimei. Există dovezi că riscul pentru copii afectați de violență nu este				



		conștientizat în mod real de către victimă. Drepturile copilului și măsurile care să le asigure protecția sunt preocupări care trebuie avute în vedere concomitent de către practicianul implicat în evaluarea riscului.				
7.	Agresorul a manifestat comportament violent generalizat față de terți (în afara familiei)?	Agresorii implicați în situații de violență domestică manifestă adesea atitudini și comportamente generale antisociale și folosesc violența și în afara sferei domestice. Violența în afara familiei indică tendința generală de a manifesta un comportament violent și asupra oricăror altor persoane și poate spori riscul atât pentru victimă, cât și pentru specialiștii care intră în contact cu agresorii.				
8.	În trecut a fost emis un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție pe numele agresorului?	În cazurile în care se constată de către instituțiile abilitate că există dovezi privind confirmarea situațiilor de violență domestică, pentru asigurarea protecției imediate sau pe termen mediu a victimei împotriva agresorului poate fi emis un ordin de protecție provizoriu de către				

		organele de poliție/ordin de protecție de către instanța judecătorească competentă.				
9.	Agresorul a încălcat, în trecut, un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție?	Încălcarea ordinului de protecție provizoriu/ordinului de protecție emis de către instituțiile competente se manifestă prin nerespectarea de către agresor a interdicțiilor/măsurilor dispuse față de persoana acestuia (interzicerea contactului cu victima, menținerea unei distanțe de apropiere față de victimă etc.), reprezintă un factor de risc și este asociată cu o creștere a riscului de violență în viitor.				
II. Formele și tiparul violenței						
10.	Actele de violență sunt mai severe și/sau se manifestă mai frecvent?	Pe parcursul unei relații, frecvența și severitatea actelor de violență pot crește gradual. Creșterea severității și frecvenței actelor violente este unul dintre cei mai importanți factori de risc de agresiune care poate conduce la vătămări grave și la un potențial deces.				

11.	În actele de violență agresorul a folosit arme/amenințarea cu arme?	Utilizarea armelor sau amenințarea cu arme reprezintă un factor semnificativ de risc de violență severă și cauzatoare de deces. În violența domestică trebuie luate în considerare toate armele, inclusiv armele de foc sau arme albe (cuțite, topoare, furci etc.) și alte obiectele periculoase ce pot fi folosite ca instrumente care provoacă vătămări. Deținerea unei arme de foc de către agresor prin prisma profesiei pe care o desfășoară reprezintă un alt factor de risc major care trebuie să fie luat în considerare.			
12.	Agresorul a manifestat comportament de control și de izolare a victimei?	Comportamentul prin care agresorul exercită control asupra victimei (verificarea în mod repetat a telefonului personal, verificarea conturilor bancare, e-mail-urilor, relațiilor cu familia și prietenii, modului cum se îmbracă, locurilor frecventate, îngrădirea posibilității de a avea un loc de muncă, acte de gelozie etc.) este perceput ca un			

		factor semnificativ de risc de violență repetată și posibil deces. Izolarea victimei este o strategie comună majorității agresorilor și poate lua forme severe mergând până la privarea de libertate (sechestrarea victimei în locuință).				
13.	Victima a fost urmărită/hărțuită?	Urmărirea/Hărțuirea victimei este asociată violenței grave și letale împotriva femeilor/persoanelor vulnerabile din proximitatea acestora și împreună cu atacuri fizice este asociată în mod semnificativ cu vătămări grave și foarte grave, cum ar fi tentativa de omor și omorul.				
14.	Au existat manifestări de violență sexuală (viol sau viol marital) asupra victimei?	Violența sexuală este parte a violenței domestice împotriva femeilor. În cazul femeilor care sunt agresate sexual există probabilitate mai mare de rănire severă și de abuz repetat.				
15.	Victima a fost amenințată cu moartea? Au existat forme de șantaj/constrângeri?	Experiența practică arată că violența severă este adesea precedată de amenințări care pot viza viața victimei, a persoanelor apropiate				

		acesteia, a copiilor, a animalelor de companie. Constrângerea poate lua forme diferite, inclusiv căsătoria forțată.				
16.	Au existat tentative de strangulare, sugrumare asupra victimei?	Strangularea și sugrumarea sunt forme foarte periculoase de violență domestică; statisticile internaționale arată că aproximativ jumătate din victimele femeii decedate ca urmare a violenței domestice au fost supuse la o tentativă de strangulare/sugrumare în anul anterior morții lor.				
III. Factori de risc legați de comportamentul agresorului						
17.	Agresorul prezintă probleme legate de dependența de alcool, droguri, medicamente, jocuri de noroc/video?	Deși numeroase dependențe ale agresorilor, cum ar fi dependența de droguri, alcool, medicamente, jocuri de noroc/video, nu reprezintă cauze și nici justificări pentru violența domestică împotriva femeilor, acestea pot constitui factor de risc crescut a agravării violenței.				
18.	Agresorul manifestă comportament de posesivitate, gelozie	Gelozia și posesivitatea extremă sunt, de asemenea, asociate cu violența severă. În plus, comportamentul				

	extremă, alte atitudini dăunătoare?	autoritar și atitudinile patriarhale/tradiționale ale agresorilor, cum ar fi concepte foarte rigide despre onoarea masculină sau onoarea familiei și sentimentul de posesie asupra femeii, pot avea impact ridicat asupra riscului.				
19.	Agresorul are probleme legate de sănătatea mentală, au existat amenințări cu suicid din partea agresorului?	Problemele de sănătate mentală ale agresorilor, diferite boli psihice, inclusiv depresia, sunt asociate cu un risc crescut de violență repetată și severă. Amenințările cu comiterea de suicid și starea de sănătate mentală problematică sunt factori de risc în cazuri de ucidere a femeilor, urmate de sinuciderea agresorului. Statisticile internaționale arată că în 32% dintre cazurile de omor cu victime femei agresorul comite suicid după fapta de omor.				
20.	Agresorul prezintă manifestări de stres economic?	Schimbările în starea financiară a agresorului și șomajul acestuia sunt puternici factori de risc în cazuri de omor cu victime femei și au legătură cu				



		conceptele despre masculinitate și rolul tradițional de întreținător al familiei.				
IV. Percepția victimei asupra riscului						
21.	Victimei îi este frică pentru propria persoană și pentru alții? De ce anume se teme?	Cercetările arată că există o corelație puternică între autoevaluarea riscului de către victimă și utilizarea în fapt a violenței de către agresor. Cu toate acestea, unele victime pot minimaliza și subestima violența domestică. Într-un studiu despre uciderea femeilor victime ale violenței domestice realizat de către Campbell et al (2003) aproximativ jumătate dintre victime nu percepuseră existența riscului ca agresorul să le omoare.				
V. Factori agravanți						
22.	A intervenit separarea/divorțul sau, după caz, au existat discuții prealabile cu privire la acestea?	Separarea/Divorțul sau, după caz, existența discuțiilor prealabile cu privire la acestea sunt percepute ca factori de risc semnificativ pentru vătămare severă și omor.				

23.	Părintele agresor are contact cu copiii/Se mențin relațiile personale ale copilului cu părintele agresor?	După separare/divorț, conflictele legate de contactul cu copiii de către părintele agresor/menținerea relațiilor personale ale copilului cu părintele agresor sunt frecvente și adesea prezintă un risc crescut de repetare a violenței atât pentru femeie, cât și pentru copii.				
24.	Există integrat/integrați în familie copil/copii provenit/proveniți din alte relații/căsătorii?	Factorii de risc de violență domestică includ prezența copilului/copiilor provenit/proveniți din alte relații/căsătorii.				
25.	Au existat acte de violență în timpul sarcinii? Dar ulterior, asupra copiilor?	O pondere importantă din cazuistica de violență domestică își are debutul în timpul sarcinii. Exercitată în timpul sarcinii, violența prezintă risc de vătămare severă și mortală atât pentru femeia victimă, cât și pentru copilul nenăscut. Femeile însărcinate sunt supuse unui risc mai mare, atât în ce privește violența minoră, cât și în ceea ce privește violența gravă, decât femeile care nu sunt însărcinate.				

VI. Suport social			
Nr. crt.	Identificare	Descriere	Observații
26.	Familia	Rudele victimei la care aceasta poate apela pentru depășirea unei situații de risc și vulnerabilitate (de exemplu, mamă, tată, frate, soră, veri, unchi, mătuși, copii majori). Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia: - găzduire temporară a victimei și/sau copiilor; - păstrarea unui bagaj de urgență al victimei/documentelor victimei; - sprijin financiar; - sprijin emoțional; - acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială; - apel de urgență la poliție sau liniile de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	
27.	Vecini/Prieteni	Identificarea persoanelor-resursă din vecinătatea locuinței victimei/prietenilor Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia: - găzduire temporară a victimei și/sau copiilor; - păstrarea unui bagaj de urgență al victimei/documentelor victimei; - sprijin financiar; - sprijin emoțional; - acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială; - apel de urgență la poliție sau liniile verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	

VII. Recomandări de urgență privind planul de siguranță personală

Nr.c rt.	Măsuri	Descriere	Observații
28.	Siguranța locuinței	Dacă victima nu mai locuiește cu agresorul, măsuri de securizare a accesului, de monitorizare a locuinței etc.	
29.	Siguranța copiilor, măsuri de siguranță pentru prevenirea răpirii copiilor de către agresor, precauții legale pentru siguranța copiilor	Măsuri concrete în funcție de specificul situației: asigurarea unui mediu securizant pentru copii, identificarea unor scenarii posibile în care copiii pot fi în pericol.	
30.	Siguranța la locul de muncă	Identificarea unor persoane-resursă care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc, securizarea traseului victimei de la și către locul de muncă	
31.	Siguranța în alte locuri – școală, grădiniță	Identificarea unor persoane-resursă la școală/grădiniță care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc pentru protejarea minorului: diriginte, învățător, paznic	
32.	Siguranța în cazurile în care femeia continuă să locuiască împreună cu partenerul abuziv	În cazul în care nu s-a dispus emiterea unui ordin de protecție provizoriu, victimei i se vor prezenta posibile soluții de prevenire a riscului de repetare a situației de violență domestică (de exemplu, construirea unui scenariu privind solicitarea de ajutor din partea unui/unei vecin/prieten/rude/poliției).	

33.	Siguranța în cazurile în care femeia părăsește agresorul	Victima va fi informată în legătură cu etapele necesare pregătirii pentru separare: menținerea secretă a intenției de a părăsi agresorul față de acesta și față de rude/prieteni, identificarea unui adăpost sigur, identificarea unui alt loc de muncă, identificarea unor soluții de continuitate a educației copiilor, pregătirea unui bagaj de siguranță și a documentelor personale ale victimei/copilului acesteia.	
34.	Siguranța în situații periculoase	Victima va fi informată în legătură cu minime măsuri de siguranță în situații de pericol: - acompanierea de către o persoană de încredere în vederea efectuării unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială; - efectuarea unor scenarii privind apelarea de urgență de către victimă/altă persoană a organelor de poliție sau a liniilor verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	
35.	Solicitarea unor măsuri legale de protecție	Victima va fi informată cu privire la posibilitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, servicii sociale destinate victimei (servicii de zi cu diferite tipuri de consiliere, servicii rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată), măsuri/servicii destinate agresorului.	
<p>Factori de risc legați de victimă (Se va indica dacă victima prezintă: gânduri/tentative de suicid; gânduri/tentative de a ucide agresorul; sarcină în evoluție; naștere recentă; probleme de sănătate mentală/consum de substanțe; stare de izolare socială; dependența financiară de agresor etc.)</p>			

Ce dorește victima să facă? Implicare activă(Se va indica opțiunea victimei în legătură cu demersurile pe care le consideră necesare după ce a primit informații și consiliere din partea reprezentanților SPAS/DGASPC.)		
Observații/Recomandări(Se vor indica observațiile/recomandările reprezentanților SPAS/DGASPC în urma evaluării gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale.)		
Data:	Numele:	Semnătura:

B. Stabilire factori de risc și măsuri aferente

	Istoricul violenței	Formele și tiparul violenței	Factori de risc legați de comportamentul agresorului	Percepția victimei asupra riscului	Factori agravanți
Factori de risc vizibili	Număr răspunsuri afirmative	Număr răspunsuri afirmative	Număr răspunsuri afirmative	Număr răspunsuri afirmative	Număr răspunsuri afirmative
Pentru evaluarea gradului de risc al victimelor violenței domestice din perspectiva acordării serviciilor sociale se va lua în considerare încadrarea în următoarele categorii de risc:					
Există minimum un răspuns afirmativ la		Există minimum 5 răspunsuri afirmative la oricare dintre		Pentru nivelul de risc crescut, SPAS/DGASPC va asigura în mod	

<p>oricare dintre întrebările de la pct. 7, 11 și 17? Dacă DA - categorie RISC CRESCUT</p>	<p>întrebările de la 1 până la 21. Dacă DA - categorie RISC CRESCUT</p>	<p>obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește serviciile sociale existente pe raza localității/județului adecvate nevoilor acesteia în vederea furnizării serviciilor necesare pentru protecția acesteia.</p>
<p>RISC MEDIU - minimum 4 răspunsuri afirmative la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7, 11 și 17.</p>		<p>Pentru nivelul de risc mediu, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri prealabile, eliberarea unui certificat medico-legal, consiliere juridică în vederea separării de agresor.</p>
<p>RISC SCĂZUT - minimum un răspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7, 11 și 17.</p>		<p>Pentru nivelul de risc scăzut, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea victimei cu privire la drepturile și măsurile de care poate beneficia potrivit Legii nr. 217/2003, republicată, cu modificările și</p>



				completările ulterioare, în special în ceea ce privește serviciile sociale de informare și consiliere a victimei în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice.
Intervenție/ Plan general/ Măsuri de urgență				

Anexele 1, 2 și 3 la Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii

Anexa 1 la Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii

### CEREREA de acordare a voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente

Către Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor din cadrul Tribunalului ...

Cerere de acordare a voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente\*)\*)

Cerere de obținere a voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente formulată în condițiile art. 37<sup>14</sup> și 37<sup>15</sup> din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare, avans din compensația financiară prevăzută prin Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Temeiurile legale:

- art. 37<sup>14</sup> și art. 37<sup>15</sup> din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 30-34 din Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 527 și următoarele din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare.

1. Data depunerii cererii

ZZ	LL	AAAA	Ora <sup>1</sup> ):
----	----	------	---------------------

<sup>1</sup>) Se va completa cu ora la care se va înregistra cererea la Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor din cadrul tribunalului de la domiciliul victimei.

2. Date privind autoritatea căreia i se adresează cererea<sup>2</sup>)

Autoritatea:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Localitatea:	
Persoana care primește cererea (numele/calitatea)	

<sup>2</sup>) Se va completa cu datele Comisiei pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor din cadrul tribunalului de la domiciliul victimei, conform art. 28 alin. (1) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

3. Date despre solicitant<sup>3</sup>) (persoana care solicită voucher pentru acoperirea nevoilor urgente)

Numele și prenumele:	
Seria și numărul buletinului/cărții de identitate:	
Emitentul și data eliberării:	
Cod numeric personal:	
Sex:	
Data și locul nașterii:	
Cetățenie:	
Domiciliul/Locul unde persoana locuiește în mod obișnuit:	
Nr. de telefon (inclusiv prefixul):	
Adresă de e-mail:	

^3) Se va completa cererea, personal sau prin reprezentat legal, cu datele solicitantului, respectiv de către persoana din cadrul categoriilor de victime prevăzute de art. 21 alin. (1) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare: a) persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile prevăzute la art. 188 și 189 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, o infracțiune prevăzută la art. 194, 210, 211 și 218-220 din aceeași lege, o infracțiune de terorism, precum și orice altă infracțiune intenționată comisă cu violență; b) soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la alin. (1). Solicitarea poate fi formulată și de către o organizație neguvernamentală, potrivit art. 34 alin. (2) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

4. Infracțiunea comisă împotriva victimei^4)

--

^4) Se va completa cu infracțiunea/infracțiunile prevăzute de art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

5. Calitatea în care se solicită compensația financiară<sup>5</sup>-6)

<sup>5</sup>) Se va completa de către victimă sau, în cazul în care solicitantul voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente este diferit de persoana vătămată, respectiv soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

<sup>6</sup>) În cazul în care cererea este formulată de către soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, se vor depune documente justificative.6. Date despre persoana vătămată<sup>7</sup>)

Numele și prenumele:	
Seria și numărul buletinului/cărții de identitate:	
Emitentul și data eliberării:	
Cod numeric personal:	
Sex:	
Data și locul nașterii:	
Cetățenie:	
Domiciliul/Locul unde persoana locuiește în mod obișnuit:	
Nr. de telefon (inclusiv prefixul):	

<sup>7</sup>) Se vor completa date despre persoana decedată prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, dacă este diferită de persoana solicitantului.

7. Listă documente justificative<sup>8</sup>)

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

^8) Se va completa cu lista documentelor justificative care se vor depune în susținerea cererii de obținere a voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente [de exemplu: nr. dosar penal, acte medicale, documente din care rezultă săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, acte din care rezultă situația și nevoile urgente ale victimei/ale persoanelor aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor etc.].8. Date despre fapta pentru care se solicită compensația financiară

Data și locul comiterii faptei:	
Descrierea faptei:	
Alte precizări considerate ca relevante:	

9. Cuantumul voucherului pentru acoperirea nevoilor urgente solicitat^9)

^9) Se va completa cu valoarea în lei a cuantumului solicitat și va fi avută în vedere limita sumei echivalente a 5 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a solicitat voucherul, conform art. 37^15 din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea cuantumului va fi conformă cu cea din Referatul de estimare a cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor urgente ale victimelor infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) din Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunii, cu modificările și completările ulterioare (prevăzută în anexa nr. 2 la metodologie).10. Date privind situația financiară a solicitantului

Solicitantul are o activitate remunerată?	DA/NU [ ] [ ]
În caz afirmativ se va indica, cu aproximație, suma pe care o realizează:	...

11. Locul unde solicitantul dorește să îi fie comunicate voucherul și documentele ulterioare

12. Alte precizări, dacă este cazul

Data:	Semnătura:
-------	------------

Anexa nr. 2 la Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii

**REFERAT**

de estimare a cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor urgente ale victimelor infracțiunilor prevăzute la art. 21 alin. (1) din Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunii, cu modificările și completările ulterioare

1. Data întocmirii

ZZ	LL	AAAA
----	----	------

2. Date privind entitatea publică sau privată care completează referatul<sup>^\*</sup>)

Denumirea <sup>^1)</sup> :	
Numele și prenumele persoanei din cadrul entității sau care colaborează cu entitatea care completează referatul:	
Funcția/Calitatea:	
Sediul:	
Datele de contact <sup>^2)</sup> :	

<sup>^1)</sup> Se va completa denumirea entității publice sau private înrolate în procedura de distribuire a voucherelor către victimele infracțiunilor conform art. 37<sup>^15</sup> din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

<sup>^2)</sup> Se vor indica date precum adresa, telefonul, faxul, e-mailul entității publice sau private înrolate.

<sup>^\*)</sup> Se va completa după caz, conform dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii, pentru stabilirea

cuantumului acestora, precum și a criteriilor de selectare a entităților publice și private înrolate în mecanismul de acordare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 541/2023.

3. Date despre solicitant<sup>^3</sup>) (persoana care solicită voucher pentru acoperirea nevoilor urgente)

Numele și prenumele:	
Seria și numărul buletinului/cărții de identitate:	
Emitentul și data eliberării:	
Cod numeric personal:	
Sex:	
Data și locul nașterii:	
Cetățenie:	
Domiciliul/Locul unde persoana locuiește în mod obișnuit:	
Nr. de telefon (inclusiv prefixul):	
Adresă de e-mail:	

<sup>^3</sup>) Se va completa cu datele solicitantului, respectiv o persoană din cadrul categoriilor de victime prevăzute de art. 21 alin. (1) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare:

- a) persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile prevăzute la art. 188 și 189 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, o infracțiune prevăzută la art. 194, 210, 211 și 218-220 din aceeași lege, o infracțiune de terorism, precum și orice altă infracțiune intenționată comisă cu violență;
- b) soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la alin. (1).

4. Constatări rezultate din evaluarea victimei

4.1. Constatări rezultate prin prisma răspunsurilor oferite de victimă:

Resurse financiare	Victima are venituri proprii?	DA/NU [ ] [ ]
	În caz afirmativ se va indica, cu aproximație, suma pe care o realizează:	...



	Beneficiază de sprijinul familiei/altei persoane?	DA/NU [ ] [ ]
	Victima are adăpost?	DA/NU [ ] [ ]
Situație locativă	Beneficiază de sprijinul familiei/altei persoane?	DA/NU [ ] [ ]
Hrana	Victima are acces la alimente?	DA/NU [ ] [ ]
	Victima are nevoie de cazare în condiții de siguranță?	DA/NU [ ] [ ]
Cazare	În caz afirmativ se va indica, cu aproximație, perioada pentru care are nevoie de cazare:	...
Transport	Victima are nevoie de transport în condiții de siguranță?	DA/NU [ ] [ ]
Sănătate	Victima a suferit vreo agresiune ce necesită medicamente și/sau materiale sanitare?	DA/NU [ ] [ ]
Igienă	Victima are acces la materiale de igienă?	DA/NU [ ] [ ]
Uz personal	Victima are acces la materiale de uz personal (obiecte vestimentare, încălțăminte etc.)?	DA/NU [ ] [ ]
Observații:		

4.2. Înscrisurile sau alte elemente care susțin sau confirmă constatările de la pct. 3.1

---

4.3. Observațiile/Recomandările persoanei care completează referatul<sup>4</sup>):

---

<sup>4</sup>) Se va completa în baza documentelor avute la dispoziție (ce vor fi anexate referatului în copie) și în baza informațiilor relevante obținute de la victimă sau identificate de către persoana care completează referatul și care pot conduce la stabilirea nevoilor urgente (de exemplu: victima prezintă semne de abuz fizic/psihologic, victima are o nevoie fizică sau psihologică ori se confruntă cu o dificultate în accesarea fondurilor necesare acoperirii unor nevoi imediate sau orice alte detalii de interes).

5. Date privind estimarea perioadei pentru care este necesară acordarea unei asistențe în regim de urgență<sup>5</sup>)

---

^5) Estimarea perioadei pentru care este necesară alocarea de fonduri pentru asigurarea accesului victimei la hrană, cazare, transport, medicamente și materiale sanitare, precum și materiale de igienă și de uz personal.

6. Date privind estimarea cheltuielilor urgente

Nevoi urgente identificate^6)	DA/NU	Perioada de timp			Estimare cheltuieli
		1-7 zile	8-29 zile	30-45 zile	
1. Hrană					
2. Cazare^7)					
3. Transport^7)					
4. Medicamente și/sau materiale sanitare					
5. Materiale de igienă					
6. Materiale de uz personal					
TOTAL:					

^6) Nevoi urgente identificate în conformitate cu dispozițiile art. 37^15 alin. (2) din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare.

^7) Pentru cheltuielile de la pct. 2 și 3 vor fi avute în vedere plafoanele și condițiile stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 714/2018 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului, cu modificările ulterioare (de exemplu: cazare: nr. zile X 232 lei/zi, transport: ...).

7. Alte măsuri

Victima a fost informată că datele furnizate urmează să fie colectate, stocate și gestionate cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.	DA/NU^8) [ ] [ ]	Semnătura:
---	------------------	------------

Victima a fost informată că în situația acordării voucherului de către Comisie suma alocată va fi cheltuită doar pentru acoperirea nevoilor urgente și numai în perioada de valabilitate.	DA/NU <sup>8)</sup> [ ] [ ]	
Victima a luat cunoștință de prevederile art. 37 <sup>15</sup> alin. (6) din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora avansul din compensația financiară sub formă de voucher este supus restituirii în condițiile art. 22 alin. (2) și art. 30 alin. (5) și (6) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.	DA/NU <sup>8)</sup> [ ] [ ]	

<sup>8)</sup> În cazul în care se va bifa „NU” se vor completa motivele refuzului.

Prezentul referat a fost întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Victimă:	Entitate publică/privată:
Semnătură:	Semnătură:
<p>ATENȚIE!!!</p> <p>Referatul de estimare a cheltuielilor pentru acoperirea nevoilor urgente ale victimelor infracțiunilor se completează astfel încât acestea să permită acordarea voucherelor victimelor infracțiunii într-un termen de cel mult 72 de ore de la referirea victimei, conform art. 37<sup>15</sup> alin. (5) din Legea nr. 318/2015, cu modificările și completările ulterioare.</p>	

Anexa 3 la Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii

Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021,  
 Programul "Justiție"  
 Proiect: „VERA – Schimbare pozitivă prin acțiuni integrate în vremuri dificile!”

